

Strategies for promoting the culture of sacrifice and martyrdom; A civilizational approach (a study based on Meta-Synthesis method)

Majid Darabi *

Received on: 21/01/2024

Accepted on: 03/09/2024

Abstract

Purpose: The purpose of this research is to explain the solutions to the promotion of the culture of sacrifice and martyrdom with a civilizational approach. It has been conducted to identify the main dimensions and themes in promoting the culture of sacrifice and martyrdom.

Methodology: The research method in this study is qualitative and Meta-Synthesis. The library research method was used for collecting data. The study population includes all scientific resources related to solutions to the culture of sacrifice and martyrdom with a civilizational approach.

Findings: The results of this study identified the findings of previous studies and integrated them based on variables with high reliability. In conclusion, the main dimensions of promotion of the culture of promoting the culture of sacrifice and martyrdom with a civilizational approach include:

- Background and context
- Utilizing relevant institutions
- Utilizing technologies and mass media
- Utilizing of art, artists and literature
- Optimal promotion and publicity
- Attention to the role of museums, memorials, works, symbols, statues etc. in the field of sacrifice and martyrdom

* Assistant Professor of Educational Sciences, Faculty of Humanities, Shahed University, Tehran, Iran. (Corresponding Author).
m.darabi@shahed.ac.ir

- Removing and overcoming obstacles and harmful phenomena in the culture of sacrifice and martyrdom
- Strengthening programs, works and individuals in the field of sacrifice and martyrdom culture
- Attention to institutions, structures and policies in the field of sacrifice and martyrdom
- Attention to and strengthening of the dignity of martyrs
- Support and commending prominent people in the field of promoting the culture of self-sacrifice and martyrdom
- Promoting the culture of self-sacrifice and martyrdom in various forms, titles and spectrums
- And monitoring and scientifically evaluating the effectiveness of programs and actions in the field of promoting the culture of self-sacrifice and martyrdom. Each of these encompasses various components.

Conclusion: Addressing the requirements of modern Islamic civilization is one of the ideal issues; one of the necessities and important categories for realizing the new Islamic civilization and strategies in the progress of Islamic society is the culture of sacrifice and martyrdom strategies. While this culture is one of the main strategies in preserving national identity and culture, social development and socialization, it is the most reliable way to achieve modern Islamic civilization, which can guarantee the strengthening of the elements of civilization and the emergence of a new Islamic civilization. Also, this huge cultural flow can be one of the most efficient and effective ways to deal with the enemy's soft war and as one of the most popular cultural arenas in the country with a positive impact in different dimensions for the adolescents of this country and other parts of the world in passing through it, to familiarize with the value concepts and lasting effects of this culture. Therefore, it is necessary for managers and officials of the country to be aware of efficient and effective strategies in this context and different research must be conducted to promote the culture of sacrifice and martyrdom. Several strategies are mentioned in this research. These strategies were combined to increase reliability, using the Meta-Synthesis method. A new framework has been presented to promote the culture of sacrifice and martyrdom.

Keywords: promotion, culture, sacrifice, martyrdom; civilization, meta-synthesis.

راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت؛ رویکردی تمدنی (مطالعه‌ای مبتنی بر روش فراترکیب)

مجید دارابی *

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۶/۱۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر ارائه چارچوب نظام‌مند از راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با رویکردی تمدنی می‌باشد. روش پژوهش، کیفی و از نوع فراترکیب بوده و برای گردآوری داده‌ها، از روش کتابخانه‌ای استفاده شده است. جامعه مورد مطالعه، کلیه منابع علمی فارسی مرتبط با موضوع راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با رویکردی تمدنی می‌باشد. در نتیجه این مطالعه، ابعاد اصلی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با رویکردی تمدنی شامل: بستر و زمینه، بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط، بهره‌گیری از فناوری‌ها و وسایل ارتباط جمعی، بهره‌گیری از هنر، هنرمندان و ادبیات، ترویج و تبلیغ بهینه، توجه به نقش موزه‌ها، یادمان‌ها، آثار، نمادها، تندیس‌ها و... در حوزه‌ی ایثار و شهادت، رفع و دفع موانع و پدیده‌های مضر برای فرهنگ ایثار و شهادت، غنابخشی علمی به برنامه‌ها و آثار و افراد حوزه‌ی فرهنگ ایثار و شهادت، توجه به نهادها، ساختار و سیاست‌ها در حوزه‌ی ایثار و شهادت، توجه و تقویت منزلت ایثارگران، حمایت و تقدیر از افراد شاخص در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در اشکال و عناوین و طیف‌های مختلف و نظارت و ارزیابی علمی اثربخشی برنامه‌ها و اقدامات در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شناسایی شد که هر یک از این ابعاد خود در بردارنده‌ی مؤلفه‌هایی هستند.

کلمات کلیدی: ترویج، فرهنگ، ایثار، شهادت، تمدن.

* استادیار علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).

0000-0001-8359-7030

m.darabi@shahed.ac.ir

بیان مسئله

تمدن نوین اسلامی از جمله موضوعات آرمانی است که ذهن علماء و اندیشمندان برجسته‌ی اسلامی را به خود مشغول کرده است (حمیدی، ۱۴۰۱)؛ تمدن سازی به معنی حرکت جامعه به سمت متمدن شدن و ایجاد جامعه متمدن مبتنی بر توسعه و پیشرفت در ابعاد مادی و معنوی است (تاج‌بخش و عباس پور، ۱۴۰۱) موافقان تمدن نوین اسلامی، برای زمینه‌سازی، تقویت و انسجام آن تلاش دارند تا در بسط نظرات، ارائه‌ی مدل‌های مدنظر، آسیب‌شناسی و تبیین‌های نظری، به تمام ظرفیت‌های مادی و معنوی که در شکل‌گیری، نضج و مانائی یک تمدن مؤثرند، توجه نمایند (رهبر و شه‌میری، ۱۴۰۲). از جمله عوامل اساسی شکل‌گیری تمدن اسلامی، فرهنگ ایثار و شهادت است (حمیدی، ۱۴۰۲)؛ سرمایه‌ای غنی و راهبردی که با حفظ هویت دینی و فرهنگ ملی، قادر است در رشد عناصر تمدن ساز اسلامی مؤثر واقع گردد (حمیدی، ۱۴۰۱)؛ به اذعان بسیاری از اندیشمندان حوزه‌ی تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و جامعه‌شناسان فرهنگی و سیاسی و... مهم‌ترین عرصه‌ای که نقش قابل‌توجهی در تحولات اجتماعی و سیاسی داشته و به سبب آن در سده‌های گذشته، امت اسلامی را مستعد شکل دادن تمدن اسلامی نمود، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت است (حمیدی، ۱۴۰۲) اما فرهنگ ایثار و شهادت هر لحظه در معرض آسیب بوده و آفت‌هایی این فرهنگ ناب را تهدید و به‌نوعی جامعه را از فرهنگ ایثار و شهادت دور می‌کنند؛ از یک‌طرف طی دهه‌های اخیر، عملکرد و اقدامات زورگیرانه کشورهای سلطه‌گر، سلامت اجتماعی، فرهنگی و پیشرفت ملت‌ها را تهدید کرده است؛ دولت‌های ستمدیده به دنبال دفاع از حقوق خود و بدون هیچ حمایتی از سوی مجامع جهانی، مورد تاخت‌وتاز در نبرد نابرابر در حوزه‌های سیاسی، نظامی و اقتصادی قرار می‌گیرند و از طرف دیگر در عصر کنونی با پدید آمدن ابزارهای نوین ارتباطی و گسترده شدن عرصه‌ی ارتباطات انسانی، شاهد ترویج ارزش‌های غربی هستیم که به شکل‌های گوناگون از طریق تولیدات فرهنگی به خورد ملت‌ها داده می‌شود. ظهور پدیده‌ی امپریالیسم فرهنگی و در پی آن بمباران تبلیغاتی ملت‌ها برای پذیرش فرهنگ غرب، از جمله تهدیدهایی است که می‌توان از آن با عنوان تهاجم فرهنگی غرب علیه ملت و نظام ایران یاد کرد. تهاجم فرهنگی غرب در پی استحاله‌ی فرهنگی است تا ملت‌ها از درون تهی شوند و فرهنگ غرب را به‌عنوان فرهنگی بپذیرند که توان تأمین نیازهای فکری، احساسی و رفتاری بشریت را دارد. جهان غرب در پی ترویج فرهنگ لیبرالی در جهان است و از نظریه هانتینگتون مبنی بر اینکه فرهنگ‌های بزرگ،

فرهنگ‌های کوچک‌تر را می‌بلعند، بهره می‌برد (هانتینگتون، ۱۹۹۳) در تقابل بین فرهنگ لیبرالی و فرهنگ اسلامی، احیای فرهنگ دفاع مقدس می‌تواند بسیار کارساز و راهگشا باشد (ایزدی و همکاران، ۱۳۹۶)؛ مقام معظم رهبری بارها نگرانی خود را از غفلت در مسیر حفظ این فرهنگ غنی و ارزشمند اعلام کرده و به اصحاب فرهنگ‌ساز جامعه هشدار داده‌اند که «ما یک‌هزارم آنچه را که درباره این جنگ می‌باید تحقیق و موشکافی می‌کردیم، هنوز بیان نکرده‌ایم» (بیانات رهبری، ۱۳۷۹/۶/۷) بنابراین، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، از راهبردهای بنیادی حفظ هویت و فرهنگ ملی، توسعه اجتماعی و جامعه‌پذیری است. این فرهنگ با هویت قدسی خود توانایی سرشاری در متأثر ساختن نهادهای اجتماعی و ساختارهای سیاسی و بافت فرهنگی را در بردارد (رنجبر و همکاران، ۱۴۰۰)؛ سؤال اصلی مدنظر پژوهش حاضر اینکه چارچوب جامع از مجموع تحقیقات و پژوهش‌های انجام‌شده برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت کدام‌اند؟ و شامل چه مضامینی هستند؟ پرسشی که در این مطالعه پی‌گیری می‌شود و نتایج آن می‌تواند نقش مطلوبی در سلامت و صیانت جامعه از آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی داشته و سلامت معنوی و اهداف عالی یک جامعه ایده آل را فراهم نماید.

۱. پیشینه‌ی پژوهش

- نجات‌بخش اصفهانی و شیرازی پور (۱۳۹۰)، در بخشی از مقاله‌ی خود با عنوان «شیوه‌های ترویج و آسیب‌شناسی فرهنگ ایثار و شهادت»، ویژگی‌ها و خصوصیات یک مروج حوزه‌ی ایثار و شهادت را ذکر می‌کند: ۱. برخورداری از اطلاعات کافی و مناسب جهت ارائه به مردم ۲. از سلامت نفس برخوردار بوده و بین قول و عمل او تضادی نباشد و جزو کسانی نباشد که رطب‌خورده باشد و منع رطب کند. ۳. عملاً از خودگذشتگی و ایثار را در زندگی شخصی و اجتماعی خود به کار بندد. ۴. خودساخته بوده و از تجارب کافی برخوردار باشد و به شیوه‌های گوناگون تبلیغ آشنا باشد. ۵. انگیزه‌های او متعالی و نسبت به مفاهیم تبلیغی خود پایبند و ثابت‌قدم باشد. ۶. از غلو و جعل در تبلیغ بیزار باشد. ۷. مفاهیم تبلیغی او با مبنای منطق و عقلانیت در تضاد نباشد. ۸. مفاهیم را به بهترین شکل و روش در زمان و مکان مناسب به مردم انتقال دهد. ۹. همواره ضوابط را بر روابط ترجیح دهد و احترام به جمع و قانونمندی را نوعی از خودگذشتگی تعریف کند و ۱۰. از خودخواهی و زیاده‌خواهی‌گریزان باشد.

مسعودی و احمدیان (۱۳۹۳)، در مقاله‌ای با عنوان «نقش سه‌گانه مساجد در ترویج فرهنگ ایثارگری و شهادت‌طلبی»، برای گسترش فرهنگ ایثار و شهادت در بین دانش‌آموزان، مطالبی به این شرح ارائه نمودند: فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه نیازمند ترویج و آموزش در سطوح خرد و کلان است تا ضمن ایجاد کارکردهای مثبت در این مسیر، زمینه‌های لازم جهت شناخت هرچه بهتر و بیشتر شهدا، شهادت و ایثار را فراهم آورد. ترویج، نوعی ترغیب در جهت توسعه منابع انسانی است. ترویج به‌طورکلی به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم و یا به شکل رو درو یا غیرحضوری انجام می‌پذیرد. ترویج حضوری همچون سخنرانی‌ها، برگزاری همایش‌ها، کنگره‌ها و روضه‌خوانی‌ها، ترویجی هستند که مروج و مخاطب با هم مواجه می‌شوند و پیام و مفهوم ارائه‌شده بی‌واسطه به سمع و نظر مخاطب می‌رسد و بازخورد و بازتاب این پیام قابل مشاهده است. اما در ترویج غیرحضوری مروج، پیام و مفهوم خود را در قالب رسانه‌ای به سمع و نظر مخاطب می‌رساند، مانند کتاب، نمایشنامه، فیلم، رادیو و تلویزیون و روزنامه. در این‌گونه ترویج، پیام به شکل غیرمستقیم به مخاطب انتقال می‌یابد.

مسعودی، اسکافی و صدیق اورعی (۱۳۹۵)، در مقاله‌ای با عنوان «سیاست پژوهی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در سازمان»؛ برای اینکه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت مؤثر واقع شوند، معتقدند ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، موضوعی مرتبط با نگرش‌ها، برداشت‌ها و قوانین حقوقی است و از سوی دیگر، مسئله‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت اگرچه توسط سازمان‌ها صورت می‌گیرد اما دامنه‌ی آن گسترده‌تر و در قبال حکومت مردم نیز مؤثر است. مشکلات در سه بخش اصلی زمینه، فرآیند و نتیجه قابل دسته‌بندی است و در صورتی‌که سیاست‌گذار تمایل به ارائه و اجرای راهکارهایی باشد، باید به این سمت حرکت کند که معضل ترویج فرهنگ ایثار و شهادت را در دسته‌های بالا برجسته و برای ارائه‌ی راه‌حل‌های جبرانی اقدام کند.

ایزدی و حاتمی، مراد پیری و سهرابی (۱۳۹۶)، در مقاله‌ای با عنوان «ترویج فرهنگ دفاع مقدس، آسیب‌شناسی، ارائه مدل و راهکارها»؛ برای ترویج فرهنگ دفاع مقدس، این پیشنهادها را ارائه کرده‌اند: ۱. تشکیل قرارگاه فرهنگی دفاع مقدس ۲. وحدت رویه و هماهنگی و نظارت بر تولیدات فرهنگی حوزه دفاع مقدس ۳. ضرورت بازنگری در ساختار شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۴. رویکرد علمی تخصصی به جنگ و دفاع مقدس ۵. مدیریت و برنامه‌ریزی دقیق علمی

برای گسترش فرهنگ ایثار و شهادت ۶. تشکیل نهاد مرکزی هدایت‌کننده فعالیت‌های مرتبط با ترویج فرهنگ دفاع مقدس ۷. بازنگری عملیات عظیم فرهنگی راهیان نور و ۸. تقویت تلاش علمی مبتنی بر پژوهش محوری در حوزه ترویج و نهادینه کردن فرهنگ دفاع مقدس

اسحاقی آستانی، زنگی‌آبادی، سلطانی نژاد و خادمی پور (۱۳۹۷)، در مقاله‌ای با عنوان «ارزیابی نقش تعدیل‌گر باورهای دینی در اعتلای فرهنگ ایثار با وجود بی‌عدالتی‌های اجتماعی»؛ راهبردهای پیشنهادی خود را در زمینه‌ی تقویت فرهنگ ایثار در جوامع گوناگون به‌ویژه جامعه دانشگاهی کشور را به این شرح ارائه نمودند: در راستای تقویت فرهنگ ایثار در جوامع گوناگون به‌ویژه جامعه دانشگاهی کشور پیشنهاد می‌شود مباحث ذیل در دانشگاه‌ها عملیاتی شوند تا شاهد اعتلای روزافزون فرهنگ ایثار و فداکاری در میان جوانان و آینده‌سازان جامعه باشیم: ۱. از آنجاکه عمده متون کتب درسی در بسیاری از رشته‌های نظری دانشگاهی، صرفاً ترجمه متون غربی، بعضاً خالی از مبانی الهی و معنوی و بیشتر ناظر به جنبه‌های مادی زندگی بشر است، ضرورت دارد با بهره‌گیری از متون غنی اسلامی در زمینه‌ی آموزش دانشجویان پیش‌قدم شده با اقتباس از این منابع معتبر به تبیین فرهنگ ایثار و از خودگذشتگی بپردازیم. ۲. یکی از مسیرهای موفقیت‌آمیز در زمینه‌ی جذب و پرورش نسل جوان و قشر فرهیخته دانشگاهی، برگزاری کلاس‌های جنبی و نشست‌های هم‌اندیشی در زمینه‌ی اعتلای سطح فرهنگ و معارف اسلامی است، زیرا تجربه نشان داده که آموزش چهره به چهره و واردکردن دانشجویان در مباحث همواره تأثیر مثبت در آموزش آنان داشته است و ۳. استفاده از دانش و تجربیات اساتید گران‌قدر حوزه و دانشگاه می‌تواند راهگشای مشکلات پیش رو باشد، زیرا کلام نافذ این اساتید در تبیین ارزش‌های دینی و اعتلای فرهنگ ایثار تأثیر بسزایی دارد.

قدم پور، گراوند، سبزیان (۱۳۹۸)، در مقاله‌ای با عنوان «سناسایی راهکارهای مؤثر نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در مدارس»، راهکارهای مؤثر نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در مدارس را به این شرح ارائه نمودند: توجه جدی در حفظ روحیه ایثارگری، افزایش اردوهای زیارتی مناطق عملیاتی، افزایش و ساخت فیلم‌های سینمایی و سریال‌های تلویزیونی، تهیه و چاپ کتاب، گنجاندن متون مناسب در کتب درسی مدارس، تهیه بیوگرافی شهدا در مجلات، تهیه بروشورهای مناسب، فعال کردن مساجد، برپایی گنجینه‌های شهدا، الگوسازی از فرهنگ ایثار و

شهادت، استفاده از اینترنت و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی جذاب، استفاده از شبکه‌های تلویزیونی استانی، ترویج فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر، بسترسازی مناسب برای جوانان جهت اشتغال در امور مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت، بهره‌گیری از رویکرد عقلایی - انتقادی در کنار رویکرد «حماسی - عقیدتی» در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در مدارس.

همان‌طور که در این تعداد محدود پیشینه‌ی تجربی ذکر مشخص است، پژوهش‌های گسترده‌ای در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت انجام شده و موضوع از زوایای مختلف بررسی شده است، لذا با عنایت به تنوع و گستره‌ی وسیع پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نیاز است یک ترکیب منسجمی از آن‌ها انجام شود که این مطالعه بر این اساس انجام می‌شود.

۲. روش‌شناسی پژوهش

روش مطالعه حاضر کیفی از نوع فراترکیب است. روش فراترکیب برای ترجمه تفسیری و ایجاد تئوری با بهره‌گیری از یکپارچگی و مقایسه یافته‌های مختلف استفاده می‌شود. هدف فراترکیب، ایجاد تفسیری خلاقانه و یکپارچه از یافته‌ها می‌باشد (هاشمیان و همکاران، ۱۳۹۸). فراترکیب با فراهم کردن نگرشی نظام‌مند برای پژوهشگران از طریق ترکیب پژوهش‌های کیفی مختلف به کشف موضوعات و استعاره‌های جدید و اساسی می‌پردازد و با این روش، دانش جاری را ارتقاء می‌دهد و دید جامع و گسترده‌ای را به مسائل به وجود می‌آورد. فراترکیب مستلزم این است که پژوهشگر بازنگری دقیق و عمیقی انجام دهد و یافته‌های پژوهش کیفی مرتبط را ترکیب کند (شهبازی سلطانی و صلواتیان، ۱۳۹۶). در فراترکیب، دو رویکرد حاکم است؛ رویکرد اول که یکپارچه کننده نام دارد بر جمع‌آوری و یکپارچه کردن مطالعات پیشین تأکید دارد. این رویکرد، نقاط مشابه یافته‌های مطالعات پیشین را شناسایی و آن‌ها را بر اساس متغیرهای با قابلیت اعتماد بالا یکپارچه می‌کند و نیز نتایجی از نوع روابط علی، میان پدیده‌ها و همچنین قابلیت تقسیم‌پذیری یافته‌ها را به دنبال دارد. رویکرد دوم که ترکیبی تفسیری است بر تأویل و تفسیر مطالعات قبلی تأکید دارد. در این رویکرد، مقایسه و تفسیر بااهمیت است به این دلیل که با استفاده از نوعی استقراء پیش‌بینی می‌کند که در شرایط مشابه چه اتفاقی ممکن است بیفتد و اینکه مقولات چطور به هم مربوط می‌شوند و یا با هم تعامل می‌کنند؛ در مطالعه حاضر از رویکرد اول یعنی رویکرد

فرا ترکیبی یکپارچه کننده استفاده می‌شود. بر این اساس، پژوهشگر بازنگری دقیق و عمیقی انجام می‌دهد و یافته‌های پژوهش‌های کیفی مرتبط را ترکیب می‌کند. از طریق بررسی یافته‌های مقاله‌های اصلی پژوهش، پژوهشگر واژه‌هایی را آشکار و ایجاد می‌کنند که نمایش جامع‌تری از پدیده‌ی تحت بررسی را نشان می‌دهد. پژوهشگر در این مطالعه از روش هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو^۱ (۲۰۰۷) به شرح ذیل استفاده می‌کند؛ گام اول، تنظیم سؤال پژوهش است که در این پژوهش، این سؤال اصلی مورد کنکاش قرار گرفت که راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت کدام اند؟ گام دوم، مرور ادبیات به صورت نظام‌مند است، جامعه آماری این مطالعه شامل پژوهش‌هایی است که از جوانب و ابعاد مختلف به موضوع فرهنگ ایثار و شهادت و ترویج آن پرداخته‌اند. لذا برای گردآوری داده‌های پژوهش در جریان مطالعه و در مرحله نخست پژوهش‌های انجام‌شده با کلیدواژه‌های فرهنگ دفاع، جهاد، مقاومت، ایثار، شهادت و ترویج در مراکز پایگاه اطلاعاتی فارسی جست‌وجو شده است. گام سوم جست‌وجو و انتخاب متون مناسب است، بر اساس جست‌وجو در پایگاه اطلاعاتی، در نهایت ۱۳۰ منبع استخراج و پس از بررسی نهایتاً ۳۸ منبع انتخاب شد. گام چهارم، استخراج اطلاعات متون از پژوهش‌های انتخاب‌شده در فرهنگ ایثار و شهادت است. گام پنجم، تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی است، گام ششم کنترل کیفیت است، در این پژوهش برای حفظ کیفیت مطالعه، رویه‌هایی مثل بررسی گسترده منابع و تلاش در جهت اولویت‌بندی و شناسایی دقیق مؤلفه‌ها در نظر گرفته شده است و گام هفتم ارائه‌ی یافته‌ها است.

۳. یافته‌های پژوهش

از طریق تحلیل محتوا، تمامی کدهایی که توسط محققان مورد توجه قرار گرفته، استخراج شد و در ادامه نمونه کدهای شناسایی‌شده در قالب مضامین فراگیر، سازنده و پایه طبقه‌بندی شدند. بخشی از نتایج این بررسی به همراه منبع و فراوانی آن‌ها، در جدول و نمودار زیر نشان داده شده است:

.....
1. Sandelowski & Barroso

جدول ۱. نمونه ترکیب پژوهش‌ها در موضوع راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

تعداد منبع بررسی شده ۳۸ مورد ^۱	شماره منابع مورد اشاره	مضامین پایه	مضامین فراگیر شناسایی شده
۲۳ منبع	۹، ۸، ۶، ۳، ۲، ۱، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۵، ۱۶، ۲۰، ۲۲، ۲۶، ۲۸، ۲۹، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶	شفاف‌سازی و رفع ابهام میان ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها برای جوانان، فرهنگ‌سازی و ارتقاء سطح آگاهی‌ها و باورهای دینی مردم از طریق رسانه‌ها، دادن آگاهی و اطلاعات کافی به مردم اثرات فرهنگ در زمینه اقدامات و مسئولیت‌های نهادهای مرتبط با امور ایثارگران و شهدا، توجه ویژه به نسل جوان و نیازسنجی و تأمین مطالبات به‌حق آنان و... ^۲	تبیین و تصریح مفاهیم و اثرات فرهنگ ایثار و شهادت
۴ منبع	۳، ۲۲، ۲۳، ۱۰	برنامه‌ریزی بر روی جوانان و نوجوانان دارای روحیه‌ی ایثارگری و شهادت‌طلبی بالا، اتخاذ تدابیر مناسب جهت جذب، تربیت و به بارگیری نیروی انسانی شایسته، تربیت و توسعه نیروی انسانی مؤمن، کارآمد و آشنا به مسائل فرهنگی - تبلیغی در فرهنگ ایثار و شهادت، ایجاد دوره‌های تربیت راوی دفاع مقدس در سطح گسترده در بین تمامی اقشار جامعه و...	بستر و زمینه جذب و پرورش نیرو
۴ منبع	۳، ۲۰، ۲۶، ۳۸	تأمین حداقل معیشت، توسعه عدالت در جامعه، توسعه رفاه و کاهش مشکلات اقتصادی مردم، توسعه عدالت، افزایش توان خانواده برای پرورش فرزندان، مهار تورم، گرانی و بیکاری و مبارزه با فقر، اختصاص بودجه و امکانات برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، عدالت اقتصادی، امنیت شغلی، برتری دانایی بر دارایی و...	رفع دغدغه‌ها و مشکلات اقتصادی و...

۱. تعداد منابع بررسی شده در موضوع؛ ۱۳۰ تحقیق؛ تعداد منابعی که به راهکار پرداخته‌اند ۳۸ مورد
۲. به دلیل اینکه حجم مقاله بیشتر از واژگان استاندارد نشریه است، فایل کامل مضامین شناسایی شده در دفتر نشریه آرشیو شده و در اینجا صرفاً تلخیصی از آن آورده شده تا روند کار دیده شود.

ادامه جدول ۱. نمونه ترکیب پژوهش‌ها در موضوع راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

تعداد منبع بررسی شده ۳۸ مورد	شماره منابع مورد اشاره	مضامین پایه	مضامین فراگیر شناسایی شده
۱۰ منبع	۲، ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۵، ۲۳، ۳۸	توجه به نقش خانواده در ترویج فرهنگ ایثار، تهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت از ابتدای زندگی هر فرد در فرآیند پرورش اجتماعی او به‌عنوان بخشی از وظایف خانواده‌ها، نهادینه‌سازی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در خانواده، افزایش آگاهی والدین از طریق جلسات آموزش خانواده، تأثیر خانواده در تربیت درست (از لحظه انعقاد نطفه و آغاز مسئولیت والدین و...	خانواده
۱۸ منبع	۲، ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۲، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۵، ۲۶، ۳۰، ۳۶، ۳۷، ۳۸	نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت از ابتدای زندگی هر فرد در فرآیند پرورش اجتماعی او به‌عنوان بخشی از وظایف نظام آموزشی، نهادینه‌سازی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در نهادهایی مثل مدرسه، مراکز آموزشی از کودکستان‌ها گرفته تا دانشگاه‌ها، در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار، تأثیر جدی و نقش بسزایی دارند و...	مراکز آموزشی بهره‌گیری از نهادها ذی‌ربط
۷ منبع	۲، ۴، ۱۲، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۸	فرهنگ‌سازی و ارتقاء سطح آگاهی‌ها و باورهای دینی مردم در طول سال از طریق رسانه‌ها، نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت از ابتدای زندگی هر فرد در فرآیند پرورش اجتماعی او به‌عنوان بخشی از وظایف، نظام ارتباطی و رسانه‌ای، نهادینه‌سازی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در نهادهایی مثل، صداوسیما، خانه، مدرسه و رسانه‌های جمعی اهداف و...	صداوسیما
۳ منبع	۳، ۵، ۲۰	برنامه‌ریزی فرهنگی با محوریت مساجد، برنامه‌ریزی برای جذب هر چه بیشتر مردم به مساجد، معرفی نمونه‌های ایثار و از خودگذشتگی در سطوح مختلف تحصیلی، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با رهبری مربیان پرورشی در مدارس، فعال کردن مساجد (پاسخ به سؤالات نسل جوان در زمینه‌ی اعتقادی و سیاسی، افزایش بیش و معرفت مؤمنین و...	مسجد

ادامه جدول ۱. نمونه ترکیب پژوهش‌ها در موضوع راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

تعداد منبع بررسی شده ۳۸ مورد	شماره منابع مورد اشاره	مضامین پایه	مضامین فراگیر شناسایی شده
۱ منبع	۲۰	نقش سینما و تئاتر در ترویج فرهنگ ایثار (ساخت فیلم سینمایی و سریال‌های دفاع مقدس بر اساس واقعیت، جلوگیری از الگوسازی‌های غلط، تهیه مستند درباره‌ی دفاع مقدس، ساخت فیلم زندگی شهدا) و...	سینما و تئاتر
۱ منبع	۹	گروه کودکان، همبازی‌ها، دوستان، رفقا و همکاران جزو گروه‌های همسالان حساب می‌گردند. این گروه‌ها یکی از اساسی‌ترین اشکال روابط اجتماعی هستند و در یادگیری و تطابق، نقش پراهمیتی در حفظ و تعادل و تداوم گرایش‌ها و رفتارهایی که بیانگر نهادینه شدن فرهنگ ایثار و شهادت است، ایفا می‌کنند.	همسالان
۲ منبع	۳۱، ۵	تقویت پایگاه بسیج و توسعه آن در جوار مساجد، تشکیل گروهک‌ها و انجمن‌های ایثار در تمام سطوح، به‌صورت زیرمجموعه‌ی بسیج، اهتمام به سازمان‌دهی بسیجیان برای حضور در گروه‌های دفاع مقدس در فضای شبکه‌های اجتماعی مجازی	بهره‌گیری از نهادها ذی‌ربط
۱ منبع	۲۳	توجه به مراکز و مؤسسات وابسته به نیروهای مسلح: در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت؛ نهادینه کردن و ترویج یک فرهنگ تک‌بعدی و یکجانبه نگریسته نشود، بلکه همه‌جانبه نگریستن و جامع بودن برنامه‌ها، از جمله شاخص‌های موفقیت خواهد بود و...	سایر
۱۰ منبع	۱، ۲، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۸، ۲۰، ۲۸، ۳۸	به‌کارگیری فناوری مناسب مانند اینترنت و ماهواره برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، فرهنگ‌سازی و ارتقاء سطح آگاهی‌ها و باورهای دینی مردم در طول سال از طریق رسانه‌ها، توجه به نقش رسانه‌های جمعی در کنار سایر عوامل همچون خانواده، محیط‌های آموزشی کانون‌های مذهبی و سایر در نشر فرهنگ ایثار و شهادت و پاسداری از آن و...	بهره‌گیری از فناوری‌ها و وسایل ارتباط‌جمعی

ادامه جدول ۱. نمونه ترکیب پژوهش‌ها در موضوع راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

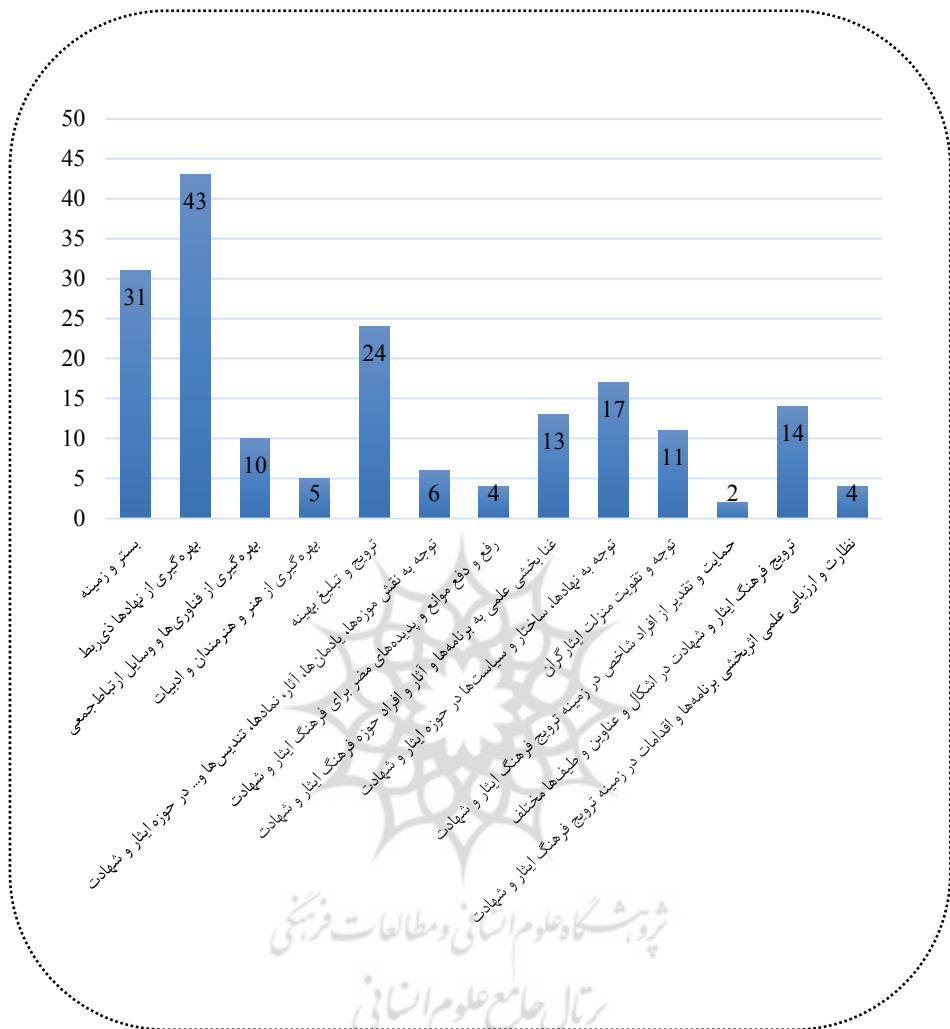
تعداد منبع بررسی شده ۳۸ مورد	شماره منابع مورداشاره	مضامین پایه	مضامین فراگیر شناسایی شده
۵ منبع	۴، ۱۵، ۲۱، ۲۲، ۲۴	استفاده از ابزارهای هنری اعم از فیلم، نمایشنامه، داستان و... برگزاری برنامه‌های فرهنگی مانند شعر و نقاشی در زمینه‌ی ایثار و شهادت، استفاده از هنرهای تجسمی و نمایشی در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، سرمایه‌گذاری هنرمندان در زمینه‌ی ساخت سریال‌های زندگی شهدا، ساختن الگو و نشان دادن آن الگوها و نمونه‌ها از طریق زبان هنری و...	بهره‌گیری از هنر و هنرمندان و ادبیات
۳ منبع	۳۰، ۳۲، ۳۳	برنامه‌ریزی فرهنگی، سیاست‌گذاری فرهنگی، بررسی تطبیقی برنامه‌های ترویج زمینه‌های فرهنگی دیگر، برنامه‌ریزی برای نهادینه کردن فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه، تهیه و تدوین طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت	برنامه‌ریزی شده
۸ منبع	۱، ۵، ۱۰، ۲۰، ۲۲، ۲۴، ۲۹، ۳۲	درج آثار شهدا و آثار مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت در کتب درسی، تعمیق نگرش مثبت نسبت به مفهوم ایثار و شهادت از طریق منابع مکتوب، تدوین برنامه درسی مبتنی بر مؤلفه‌های فرهنگ ایثار و شهادت در مقاطع گوناگون تحصیلی جهت جلوگیری از اثرات مخرب برنامه درسی پنهان، پرداختن به الگوی مقاومت و صبر آزادگان و...	محتوا و رسانه انتقال ترویج و تبلیغ بهینه
۵ منبع	۲، ۲۷، ۳۰، ۳۲، ۳۴	ترویج به‌طور کلی به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم و یا به شکل رودررو یا غیرحضوری انجام می‌پذیرد. ترویج حضوری همچون سخنرانی‌ها برگزاری همایش‌ها، گردهمایی‌ها، کنگره‌ها و روضه‌خانی‌ها، ترویجی هستند که مروج و مخاطب با هم مواجه می‌شوند و پیام و مفهوم ارائه‌شده بی‌واسطه به سمع و نظر مخاطب می‌رسد و بازخورد و بازتاب این پیام قابل مشاهده است. اما در ترویج غیرحضوری مروج، پیام و مفهوم خود را در قالب رسانه‌ای به سمع و نظر مخاطب می‌رساند، مانند کتاب نمایشنامه فیلم رادیو و تلویزیون و روزنامه و...	روش‌های مناسب

ادامه جدول ۱. نمونه ترکیب پژوهش‌ها در موضوع راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

تعداد منبع بررسی شده ۳۸ مورد	شماره منابع مورد اشاره	مضامین پایه	مضامین فراگیر شناسایی شده
۶ منبع	۱، ۵، ۱۰، ۱۹، ۲۲، ۳۲	استفاده هرچه بیشتر از جوانان جهت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت به‌وسیله رفتارهای مجسم و غیرمستقیم بزرگسالان، سازماندهی مبلغان آشنا به اصول و مبانی فرهنگ ایثار و شهادت به روش‌های صحیح تبلیغ و استفاده‌ی بهینه از آن‌ها در مجامع دینی و خودجوش مردمی و...	ترویج و تبلیغ بهینه مروج و مبلغ اصلح
۶ منبع	۱، ۲، ۴، ۲۰، ۲۲، ۳۴	ایجاد یادمان‌های ثابت در شهرها، خیابان‌ها و اماکن عمومی، اقدامات اجتماعی در قالب توسعه‌ی نمادها از طریق ساخت یادمان‌های شهدا و ایجاد نمایشگاه و موزه‌ی دفاع مقدس برای تجمع و ارائه آثار مادی و معنوی بازگوکننده‌ی صحنه‌های مختلف از دفاع مقدس، حفظ و نگهداری آثار شهدا و تدوین و انتشار آن‌ها، نقش موزه‌ها در ترویج فرهنگ ایثار و...	توجه به نقش موزه‌ها، یادمان‌ها، آثار، نمادها، تندیس‌ها و... در حوزه‌ی ایثار و شهادت
۴ منبع	۳، ۴، ۱۶، ۳۳	پرهیز از تجمل‌گرایی در بین جوانان، شناسایی آسیب‌های موجود اجتماعی، پرهیز از پرگویی و زیاده‌گویی در امر ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، برطرف کردن موانع ایثار(موانع فردی: کسی که از آموزه‌های دینی بهره‌ای نبرده باشد، شکوه و عظمت ایثار را در اعمال والدین و در معیارهای اخلاقی خانواده لمس نکرده باشد، نمی‌تواند در این مرتبه کسب فیض کند و...	رفع و دفع موانع و پدیده‌های مضر برای فرهنگ ایثار و شهادت
۱۳ منبع	۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۱۰، ۱۱، ۱۴، ۲۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶	استفاده از مشاوران و روانشناسان اجتماعی برای بهبود ذهنیت مردم نسبت به ایثار و شهادت، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در زمینه‌ی شهید و شهادت با حضور جوانان و ایثارگران، انجام طرح‌های کاربردی علمی و پژوهشی در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ایجاد ارتباط و تعامل متقابل از سوی مراکز فرهنگی با جوانان به‌ویژه دانشگاهی و مدرسه‌ای و نیز برگزاری نشست‌های مشترک و تخصصی دوره‌ای و حمایت از طریق پژوهش‌های علمی و عملیاتی آنان و...	غنا بخشی علمی به برنامه‌ها و آثار و افراد حوزه فرهنگ ایثار و شهادت

ادامه جدول ۱. نمونه ترکیب پژوهش‌ها در موضوع راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

تعداد منبع بررسی شده ۳۸ مورد	شماره منابع مورداشاره	مضامین پایه	مضامین فراگیر شناسایی شده
۱۷ منبع	۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۹، ۱۰، ۱۱، ۲۰، ۲۶، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵	تشکیل هیئت‌ها و انجمن‌های مردمی برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، افزایش تعامل و همکاری بین حوزویان و دانشگاهیان در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، محدود نکردن فرهنگ ایثار و شهادت به قشر و گروه خاص، عدم ورود ایثارگران به جناح‌بند‌های سیاسی، واگذاری نشر و توزیع کتب حوزه ایثار و شهادت به بخش خصوصی و...	توجه به نهادها، ساختار و سیاست‌ها در حوزه ایثار و شهادت
۱۱ منبع	۱، ۳، ۴، ۵، ۱۴، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۹، ۳۳، ۳۴	شناسایی معرفی‌کردن از بانوان شاخص و فرهیخته مرتبط با دفاع مقدس، حفظ و نگهداری نیروهای ارزشی و ایثارگر، نگاه واقع‌بینانه در بیان زندگی شهدا و ایثارگران، معرفی اسطوره‌های ایثار و از خودگذشتگی در تاریخ، افزایش ارتباط بین خانواده شهدا، جانبازان و ایثارگران با مدرسه، ارتقاء جایگاه ایثارگران، حمایت از حقوق ایثارگران و...	توجه و تقویت منزلت ایثارگران
۲ منبع	۲۲، ۳۲	توجه به رهیافت تشویق و ارتقاء افراد دخیل در ترویج فرهنگ ایثار، به‌کارگیری نیروهای مناسب با منش ایثارگری و منش شهدا	حمایت و تقدیر از افراد شاخص در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
۱۴ منبع	۲، ۴، ۵، ۸، ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۴، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۸	معرفی شهدا و ایثارگران به‌عنوان الگوهای راستین برای جوانان، فراهم نمودن زمینه‌ی اعزام قشرهای مختلفی از مردم خصوصاً جوانان برای بازدید از مناطق عملیاتی کشور و دیدار با خانواده‌ی شهدا و ایثارگران، در عرصه‌ی ورزشی اقداماتی همچون برگزاری جام‌ها و مسابقات ورزشی مهم، تأسیس باشگاه و ورزشگاه با نام شهدا، ایثارگران و جانبازان و همین‌طور حمایت‌های مالی و معنوی از تیم‌های مختلف ورزشی جانبازان و ایثارگران و...	ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در اشکال و عناوین و طیف‌های مختلف
۴ منبع	۱۰، ۳۲، ۳۴، ۳۶	نظارت دقیق و همه‌جانبه در امر تولید و نشر کتاب، مطبوعات و مجلات سینمایی در خصوص رعایت حریم فرهنگ ایثار و شهادت از نظر محتوایی و شکلی، گرایش به پذیرش ترویج تابع سه عامل ارزیابی فایده از ترویج، انتظار فایده از ترویج و رضایت از شخص مروج است، تدوین شیوه‌نامه نظارتی بر اجرای برنامه‌های ترویجی و...	نظارت و ارزیابی علمی اثربخشی برنامه‌ها و اقدامات در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

نمودار ۱. فراوانی مضامین شناسایی شده برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

با عنایت به نتایج تحقیق

فرهنگ ایثار و شهادت، یکی از شاخص‌ترین فعالیت فرهنگی و مهم‌ترین گنجینه‌ی به‌جامانده از دوران دفاع مقدس است که اگر بتوانیم آن‌ها را به‌درستی و با صحیح‌ترین روش ممکن به نسل فعلی و نسل‌های آینده منتقل کنیم می‌توانیم جامعه را در برابر تهاجم همه‌جانبه دشمنان اسلام و انقلاب بیمه کنیم. با توجه به اینکه امروزه یکی از دغدغه‌های اصلی مسئولان متولی موضوع

فرهنگ ایثار و شهادت، به تأثیرگذاری و تأثیرپذیری جوانان از آن مربوط می‌شود، ضروری است مدیران و مسئولین کشور از راهبردهای کارآ و اثربخش آگاهی داشته باشند. در تحقیقات انجام شده برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، به راهبردهای متعددی اشاره شده است. اینکه این راهکارها قابل ترکیب و انسجام هستند یا نه موضوعی است که در این تحقیق به آن پرداخته شده است.

بر اساس نتایج تحقیق، ابعاد اصلی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شناسایی شد که بر اساس آن، مضمون فراگیر شناسایی شده اول «بستر و زمینه» است؛ بستر و زمینه به معنای فراهم کردن زیرساخت‌ها، منابع و شرایط لازم برای گسترش و نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه یا به عبارتی دیگر ایجاد شرایط و فراهم کردن محیط‌های مناسبی است که امکان گسترش و پذیرش این فرهنگ را فراهم کند؛ این فرآیند به ارتقاء درک عمومی و عمیق‌تر از اهمیت و تأثیرات فرهنگ ایثار و شهادت کمک می‌کند و باعث می‌شود افراد بهتر بتوانند این فرهنگ را در زندگی خود پیاده کنند. این فرآیند شامل توضیح و شرح عمیق مفاهیم مرتبط با ایثار و شهادت، مانند فداکاری، از خودگذشتگی و ارزش‌های مرتبط با آن‌ها، روشن‌سازی این مفاهیم برای عموم مردم به‌ویژه جوانان و بیان تأثیرات مثبت و عملی فرهنگ ایثار و شهادت بر جامعه و فرد و شرح چگونگی تقویت روحیه جمعی، ارتقای اخلاقی و ایجاد انسجام اجتماعی از طریق این فرهنگ است. مضمون سازنده اول آن عبارت است از: «تبیین و تصریح مفاهیم و اثرات فرهنگ ایثار و شهادت»؛ این مضمون در بیست‌وسه منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است. برخی از مضامین پایه برای تبیین و تصریح مفاهیم اثرات فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: شفاف‌سازی و رفع ابهام میان ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها برای جوانان، فرهنگ‌سازی و ارتقاء سطح آگاهی‌ها و باورهای دینی مردم از طریق رسانه‌ها، دادن آگاهی و اطلاعات کافی به مردم در زمینه‌ی اقدامات و مسئولیت‌های نهادهای مرتبط با امور ایثارگران و شهدا، توجه ویژه به نسل جوان و نیازسنجی و تأمین مطالبات به حق آنان، تدوین برنامه‌های جامع در خصوص آگاه‌سازی آنان نسبت به همجمله‌های فرهنگی دشمنان، پاسخ به پرسش‌ها و شبهات ذهنی آن‌ها، تقویت بنیه‌ی فرهنگی، ایجاد انگیزه در جوانان، انگیزه‌بخشی و فراهم کردن زمینه رشد و شکوفایی استعدادها و... در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون را می‌توان به شکل زیر جمع‌بندی کرد؛ طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها که مفاهیم ایثار و شهادت را به‌طور منظم و عمیق به دانش‌آموزان و دانشجویان آموزش دهد.

استفاده از رسانه‌ها برای تولید و پخش محتوای آموزشی، مستندات و برنامه‌های تلویزیونی که به معرفی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت پردازد. برگزاری جشنواره‌ها، یادواره‌ها و برنامه‌های فرهنگی که به یادآوری و بزرگداشت شهدا و ایثارگران اختصاص دارد. ایجاد محیط‌های مناسب در خانواده‌ها، مساجد و دیگر نهادهای اجتماعی که در آن‌ها مفاهیم ایثار و شهادت ترویج و تقویت شود. تخصیص بودجه و منابع برای برنامه‌ها و پروژه‌هایی که در جهت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت فعالیت می‌کنند و فراهم کردن فرصت‌های شغلی برای جوانان در زمینه‌های مرتبط با ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مانند استخدام در سازمان‌های مرتبط یا برنامه‌های فرهنگی.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بستر و زمینه» مضمون سازنده دوم عبارت است از «جذب و پرورش نیرو»؛ این مضمون در چهار منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بستر و زمینه» مضمون سازنده سوم عبارت است از «رفع دغدغه‌ها و مشکلات اقتصادی و...»؛ این مضمون در چهار منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، باید به تأمین حداقل معیشت، توسعه عدالت و رفاه و کاهش مشکلات اقتصادی توجه کرد. همچنین، اختصاص بودجه و امکانات برای این فرهنگ، امنیت شغلی و فراهم کردن فرصت‌های شغلی مرتبط برای جوانان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: تأمین حداقل معیشت، توسعه عدالت در جامعه، توسعه رفاه و کاهش مشکلات اقتصادی مردم، افزایش توان خانواده برای پرورش فرزندان، مهار تورم، گرانی و بیکاری و مبارزه با فقر، اختصاص بودجه و امکانات برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، عدالت اقتصادی، امنیت شغلی، برتری دانایی بر دارایی، رفاه اجتماعی و... در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: ترویج فرهنگ ایثار و شهادت مستلزم تأمین حداقل معیشت و رفاه، توسعه عدالت اجتماعی و اقتصادی، کاهش مشکلات مالی مردم مانند بیکاری و فقر، تقویت خانواده‌ها، مقابله با تورم و گرانی، اختصاص بودجه و امکانات، عدالت درآمدی، امنیت شغلی، ترجیح دانش بر ثروت و اشتغال جوانان در این حوزه است.

برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، یکی از مضامین فراگیر شناسایی شده، بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط است و منظور از آن استفاده از توانایی‌ها و امکانات نهادهای مذهبی مانند خانواده، حوزه‌ها، مساجد، دانشگاه‌ها، مراکز فرهنگی و هنری، صداوسیما، مطبوعات و... است. در این مضمون، استفاده‌ی هدفمند از توانمندی‌های نهادهای مرتبط با هدف ترویج و تعمیق فرهنگ ایثار و شهادت مدنظر است.

مضمون سازنده اول، بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط، عبارت است از «خانواده»؛ این مضمون در ده منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ خانواده به‌عنوان نهاد اصلی برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شامل توجه به نقش خانواده در این فرآیند، نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار از ابتدای زندگی و افزایش آگاهی والدین از طریق جلسات آموزشی است و شامل ایجاد محیطی آرام و عاطفی، رعایت اصول اسلامی در تربیت و تقویت بنیه‌ی اعتقادی و اخلاقی والدین می‌شود. خانواده‌ها با عمل به ارزش‌های دینی و مذهبی، نقش مهمی در شکل‌گیری هویت دینی و اجتماعی فرزندان دارند و باید به تأمین نیازهای عاطفی و شخصیتی فرزندان توجه کنند. همچنین، هماهنگی بین خانه، مدرسه و رسانه‌ها برای جلوگیری از تعارض و تضاد در تربیت نسل جوان ضروری است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: توجه به نقش خانواده در ترویج فرهنگ ایثار، نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت از ابتدای زندگی هر فرد در فرآیند پرورش اجتماعی او به‌عنوان بخشی از وظایف خانواده‌ها، افزایش آگاهی والدین از طریق جلسات آموزش خانواده، تبیین تأثیر خانواده در تربیت درست (از لحظه انعقاد نطفه و آغاز مسئولیت والدین، بسترسازی فرهنگ ایثار در دوران جنینی فرزندان، فرهنگ‌سازی خانواده در دوران نوزادی و کودکی، آمادگی شناختی و معرفتی والدین، تغذیه‌ی حلال و سالم، رعایت شئون اسلامی در اخلاق و رفتار، پاشیدن بذر محبت اهل‌بیت (ع) در دل‌وجان کودک، ایجاد محیطی آرام و عاطفی برای رشد کودک)، والدین با عمل به ارزش‌ها، قواعد، الگوهای دینی و مذهبی، نقش مثبتی در به تصویر کشیدن ذهنیت مثبت فرزندان خود به قواعد و الگوهای دینی دارند، تقویت بنیه‌ی اعتقادی، اخلاقی و اصول و مبانی تربیت برای والدین، اهتمام جدی نهاد خانواده نسبت به تأمین نیازهای عاطفی و شخصیتی فرزندان و تأثیر آن در شکل‌گیری هویت دینی و اجتماعی آن‌ها، خانه، مدرسه و رسانه‌های جمعی اهداف، آرمان‌ها و عملکردهای یکدیگر را تأیید کنند، تا نسل جوان دچار

تعارض و تضاد نشود. در مجموع و به صورت خلاصه، این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: خانواده به‌عنوان یکی از مهم‌ترین نهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، شامل تأکید بر نقش خانواده از دوران کودکی، تقویت بنیان‌های دینی و اخلاقی در خانواده، نهادینه‌سازی این فرهنگ از همان ابتدای زندگی، آگاه‌سازی والدین و بسترسازی محیط مناسب تربیتی برای کودکان می‌باشد.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط» مضمون سازنده دوم عبارت است از «مراکز آموزشی»؛ این مضمون در هیجده منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ مضمون سازنده «مراکز آموزشی» بر ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در سیستم آموزشی تمرکز دارد. این شامل اصلاح و به‌روزرسانی نظام آموزشی و ادغام مفاهیم ایثار در تمامی سطوح آموزشی از کودکان تا دانشگاه است. فعالیت‌هایی مانند برگزاری دوره‌های آموزشی، تشویق تحقیقات، طراحی متون درسی و برگزاری اردوهای زیارتی می‌باشد. همچنین به نقش معلمان در انتقال این مفاهیم و استفاده از روش‌های نوین آموزشی برای تقویت فرهنگ ایثار و شهادت تأکید شده است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت از ابتدای زندگی هر فرد در فرآیند پرورش اجتماعی او به‌عنوان بخشی از وظایف نظام آموزشی، نهادینه‌سازی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در نهادهایی مثل مدرسه، مراکز آموزشی از کودکان گرفته تا دانشگاه‌ها، آموزش‌های ارائه‌شده در مراکز آموزشی نقش مهمی در رشد روحیه‌ی مذهبی و نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت دارد، اصلاح و روزآمدسازی نظام آموزشی کیفی و کارآمد، ضابطه‌مندی و قانون‌گرایی در کنار پدیده از خودگذشتگی و آزادمنشی در مدارس آموزش داده شود، خانه، مدرسه و رسانه‌های جمعی، اهداف، آرمان‌ها و عملکردهای یکدیگر را تأیید کنند، تا نسل جوان دچار تعارض و تضاد نشود، تشویق و دعوت دانش‌آموزان به تحقیق و بررسی در کتب و مقالات مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت، تحلیل و بررسی فرهنگ ایثار و شهادت در طول تاریخ برای دانش‌آموزان، آموزش راه‌های رسیدن به ملاک‌ها و معیارهای ایثار و شهادت، آموزش و معرفی عوامل گرایش به فرهنگ ایثار و شهادت، برگزاری دوره‌های آموزشی فوق‌برنامه در جهت معرفی موانع گرایش به فرهنگ شهادت و ایثار و... در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: فعالیت مراکز آموزشی برای ترویج

فرهنگ ایثار و شهادت شامل نهادینه‌سازی این فرهنگ در دوران تحصیل، تدریس مفاهیم مرتبط در کتب درسی، برگزاری فعالیتهای آموزشی مرتبط در مدارس و دانشگاه‌ها و هماهنگی نهادهای تربیتی در این زمینه است.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط» مضمون سازنده سوم عبارت است از «صداوسیما»؛ این مضمون در هفت منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ این مضمون، شامل ارتقاء آگاهی دینی مردم، نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار در رسانه‌ها و نهادهای مختلف و تولید برنامه‌های مستند، سریال و فیلم‌های سینمایی است. همچنین، به‌کارگیری متخصصان مجرب در صداوسیما و استفاده از شبکه‌های استانی برای گسترش این فرهنگ مورد تأکید قرار دارد. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: فرهنگ‌سازی و ارتقاء سطح آگاهی‌ها و باورهای دینی مردم از طریق رسانه‌ها، نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در فرآیند پرورش اجتماعی افراد، به‌عنوان بخشی از وظایف نظام ارتباطی و رسانه‌ای، خانه، مدرسه و رسانه‌های جمعی، اهداف، آرمان‌ها و عملکردهای یکدیگر را تأیید کنند تا نسل جوان دچار تعارض و تضاد نشود، فرهنگ‌سازی و ارتقای سطح آگاهی‌ها و باورهای دینی مردم از طریق رسانه‌ها به‌ویژه صداوسیما و... در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون را می‌توان به شکل زیر جمع‌بندی کرد: فعالیت رسانه‌ها به‌ویژه صداوسیما برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شامل فرهنگ‌سازی و افزایش آگاهی مردم از طریق پخش برنامه‌های مستند، سریال و فیلم، همکاری با متخصصان در این زمینه و تولید محتوا در شبکه‌های ملی و محلی است.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط» مضمون سازنده چهارم عبارت است از «مسجد»؛ این مضمون در سه منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ این مضمون شامل جذب بیشتر مردم به مساجد، پاسخ به سؤالات نسل جوان، افزایش معرفت دینی و اجرای برنامه‌های آموزشی و زیارتی در مساجد است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: برنامه‌ریزی فرهنگی با محوریت مساجد، برنامه‌ریزی برای جذب هر چه بیشتر مردم به مساجد، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت توسط مربیان پرورشی در مدارس، فعال کردن مساجد

(پاسخ به سؤالات نسل جوان در زمینه‌ی اعتقادی و سیاسی، افزایش بینش و معرفت مؤمنین، اجرای برنامه‌های آموزش دینی، برنامه‌های آموزشی و اردوهای زیارتی مناطق جنگی، برنامه‌ریزی فرهنگی برای جذب جوانان، گسترش فرهنگ قرآنی، گرامی‌داشت ایام مذهبی)، است. در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: منظور از این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شامل برنامه‌ریزی فرهنگی با محوریت مساجد، جذب بیشتر مردم به مساجد، معرفی الگوهای ایثار از طریق مساجد، ترویج این فرهنگ توسط مربیان مساجد، فعال‌سازی مساجد با برگزاری دوره‌های آموزشی مرتبط و جذب جوانان است.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط» مضمون سازنده پنجم عبارت است از «سینما و تئاتر»؛ فعالیت سینما و تئاتر برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شامل ساخت فیلم و مستندهای مرتبط با تاریخ دفاع مقدس و زندگی شهدا به منظور ترویج این فرهنگ و جلوگیری از الگوسازی‌های نادرست است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: نقش سینما و تئاتر در ترویج فرهنگ ایثار (ساخت فیلم سینمایی در موضوع دفاع مقدس بر اساس واقعیت، جلوگیری از الگوسازی‌های غلط، تهیه مستند درباره‌ی دفاع مقدس، ساخت فیلم زندگی شهدا) است. این اقدامات به معرفی و تبیین درست فرهنگ ایثار و شهادت از طریق رسانه‌های تصویری کمک می‌کند.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط» مضمون سازنده ششم عبارت است از «همسالان»؛ همسالان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اشکال روابط اجتماعی، نقش مؤثری در نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت دارند. گروه‌هایی مانند همکلاسی‌ها، دوستان و همکاران در یادگیری و حفظ این فرهنگ مؤثرند. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: گروه کودکان، همبازی‌ها، دوستان، رفقا و همکاران؛ این گروه‌ها یکی از اساسی‌ترین اشکال روابط اجتماعی هستند و در یادگیری و تطابق، نقش پراهمیتی در حفظ و تعادل و تداوم گرایش‌ها و رفتارهایی که بیانگر نهادینه شدن فرهنگ ایثار و شهادت است، ایفا می‌کنند. در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: کودکان، دوستان، رفقا و همکاران که به‌عنوان گروه‌های همسالان شناخته می‌شوند در یادگیری و حفظ فرهنگ ایثار و شهادت و در تداوم و تقویت رفتارها و گرایش‌های مرتبط با آن، اهمیت زیادی دارند.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط» مضمون سازنده هفتم عبارت است از «بسیج»؛ برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: تقویت پایگاه بسیج و توسعه آن در جوار مساجد، تشکیل انجمن‌های ایثار در تمام سطوح، به‌صورت زیرمجموعه‌ی بسیج، اهتمام به سازماندهی بسیجیان برای حضور در گروه‌های دفاع مقدس در فضای شبکه‌های اجتماعی مجازی است. در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: فعالیت بسیج به‌عنوان یکی از نهادهای مؤثر در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شامل تقویت پایگاه‌های بسیج در کنار مساجد، تشکیل گروه‌ها و انجمن‌های مرتبط زیرمجموعه بسیج و سازماندهی بسیجیان برای حضور در گروه‌های مجازی می‌باشد.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «بهره‌گیری از نهادهای ذی‌ربط» مضمون سازنده هشتم عبارت است از «سایر نهادهای ذی‌ربط»؛ این مضمون در بیست‌وسه منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: توجه به مراکز و مؤسسات وابسته به نیروهای مسلح در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت؛ این مراکز شامل بیمارستان‌ها، مراکز خدمات درمانی، فروشگاه‌های اتکا و نیز فروشگاه‌های ویژه هر یک از نیروهای مسلح، مراکز رفاهی و تفریحی، شهرک‌های مسکونی، مؤسسات آموزشی و فرهنگی، نهادینه کردن و ترویج یک فرهنگ، نباید تک‌بعدی و یک‌جانبه نگریسته شود، بلکه همه‌جانبه نگریستن و جامع بودن برنامه‌ها، از جمله شاخص‌های موفقیت خواهد بود. در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: برنامه‌ها در این زمینه باید همه‌جانبه و جامع اجرا شوند تا موفق باشند لذا باید مراکز و مؤسسات وابسته به نیروهای مسلح مثل بیمارستان‌ها، مراکز خدماتی، فروشگاه‌ها، مراکز رفاهی و آموزشی وابسته به نیروهای مسلح، نیز در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نقش داشته باشند.

مضمون فراگیر شناسایی شده دیگر «بهره‌گیری از فناوری‌ها و وسایل ارتباط جمعی» است؛ فناوری‌ها و رسانه‌های ارتباط جمعی مانند اینترنت، صداوسیما و رسانه‌های گروهی، نقش مهمی در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت دارند. برنامه‌های مذهبی و دینی در این رسانه‌ها باعث افزایش

آگاهی و نشر این ارزش‌ها می‌شود. همچنین استفاده از امکانات فناوری مانند وب‌سایت‌ها و نرم‌افزارهای آموزشی می‌تواند در ترویج این فرهنگ مؤثر باشد. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: به‌کارگیری فناوری مناسب مانند اینترنت و ماهواره برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، فرهنگ‌سازی و ارتقاء سطح آگاهی‌ها و باورهای دینی مردم در طول سال از طریق رسانه‌ها، توجه به نقش رسانه‌های جمعی در کنار سایر عوامل همچون خانواده، محیط‌های آموزشی کانون‌های مذهبی و سایر در نشر فرهنگ ایثار و شهادت و پاسداری از آن و... در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: بهره‌برداری از اینترنت، ماهواره، صداوسیما، روزنامه‌ها و مجلات برای افزایش آگاهی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، تأثیرگذاری گسترده‌ی رسانه‌ها بر شکل‌گیری باورها و شخصیت افراد، با تبیین آرمان‌های دینی، برانگیختن احساس مسئولیت و ارائه‌ی تصویری منطقی و واقع‌گرایانه از الگوهای ایثار و شهادت، تهیه‌ی برنامه‌های دینی و مذهبی، اصلاح و بروزرسانی ابزارهای اطلاع‌رسانی و استفاده از مصاحبه‌ها و وصیت‌نامه‌های شهدا؛ استفاده از فناوری‌های نوین برای تسریع پخش و تأثیرگذاری فرهنگ ایثار و شهادت و ارتقاء ارتباطات، تأسیس کانال‌های تلویزیونی و رادیویی، انجام مصاحبه‌های تأثیرگذار و بهره‌برداری از نرم‌افزارهای روحیه‌ساز و پایگاه‌های اینترنتی جذاب.

مضمون فراگیر شناسایی‌شده دیگر «بهره‌گیری از هنر، هنرمندان و ادبیات» است. این مضمون در سه منبع بررسی‌شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است. هنر مهم‌ترین ابزار تحول فرهنگی و بی‌شک رساترین بلیغ‌ترین و کاری‌ترین ابزار انتقال فرهنگ است؛ اعم از سخن گفتن، شعر سرودن، داستان‌نویسی، نمایشنامه‌نویسی، فیلم، موسیقی و آهنگ منطبق با موازین شرع و...؛ برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: استفاده از ابزارهای هنری اعم از فیلم، نمایشنامه، داستان، برگزاری برنامه‌های فرهنگی مانند شعرخوانی و مسابقات نقاشی در زمینه‌ی ایثار و شهادت، استفاده از هنرهای تجسمی و نمایشی در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، سرمایه‌گذاری روی هنرمندان برای ساخت سریال‌های زندگی شهدا، ساختن الگو و نشان دادن آن الگوها و نمونه‌ها از طریق زبان هنری. در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: بهره‌برداری از فیلم، نمایشنامه، داستان و هنرهای تجسمی برای ترویج

فرهنگ ایثار و شهادت، برگزاری رویدادهایی مانند شعر، نقاشی و سایر فعالیت‌های هنری در زمینه‌ی ایثار و شهادت، ساخت سریال‌ها و نمایش‌ها درباره‌ی زندگی شهدا و الگوهای ایثار، استفاده از هنر به‌عنوان ابزار قوی و مؤثر برای انتقال فرهنگ، از جمله در قالب سخنرانی، شعر، داستان، نمایشنامه، فیلم و موسیقی و بهره‌برداری از هنر و خلاقیت برای ایجاد تحول و نوآوری در شیوه‌های موجود ترویج فرهنگ ایثار و شهادت مؤثر است.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «ترویج و تبلیغ بهینه» مضمون سازنده عبارت است از «فعالیت برنامه‌ریزی شده»؛ این مضمون در هشت منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و شامل سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت، بررسی برنامه‌های مشابه و تدوین طرحی برای نهادینه کردن این فرهنگ در جامعه است. مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: برنامه‌ریزی فرهنگی، سیاست‌گذاری فرهنگی، بررسی تطبیقی برنامه‌های ترویج فرهنگی، برنامه‌ریزی برای نهادینه کردن فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه، تهیه و تدوین طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت است. در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: ایجاد و اجرای برنامه‌های فرهنگی برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، تعیین سیاست‌ها و راهبردهای فرهنگی مناسب، تحلیل و مقایسه برنامه‌های ترویجی دیگر فرهنگ‌ها، طراحی و پیاده‌سازی طرح‌هایی برای جا انداختن فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه و تدوین برنامه‌های عملیاتی برای ترویج و تبلیغ فرهنگ ایثار و شهادت برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت مؤثر است.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «ترویج و تبلیغ بهینه» مضمون سازنده بعدی عبارت است از «محتوا و رسانه انتقال»؛ این مضمون در هشت منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و شامل: گنجاندن متون مرتبط در کتب درسی، تدوین برنامه‌های درسی مبتنی بر این فرهنگ، تهیه‌ی زندگی‌نامه و وصیت‌نامه‌ی شهدا در نشریات، ضبط و پخش خاطرات رزمندگان، گنجاندن سیره‌ی فرماندهان شهید در متون آموزشی و تولید محتوای آموزشی، ترویجی و فرهنگی مرتبط است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: درج آثار شهدا و آثار مرتبط با فرهنگ ایثار و

شهادت در کتب درسی، تعمیق نگرش مثبت نسبت به مفهوم ایثار و شهادت از طریق منابع مکتوب، تدوین برنامه درسی مبتنی بر مؤلفه‌های فرهنگ ایثار و شهادت در مقاطع گوناگون تحصیلی جهت جلوگیری از اثرات مخرب برنامه درسی پنهان، پرداختن به الگوی مقاومت و صبر آزادگان، تهیه‌ی بیوگرافی و وصیت‌نامه‌ی شهدا در نشریات و... در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: درج آثار شهدا و مفاهیم فرهنگ ایثار و شهادت در برنامه‌های درسی، استفاده از منابع مکتوب برای تعمیق نگرش مثبت به ایثار و شهادت، تدوین برنامه‌های درسی بر پایه مؤلفه‌های فرهنگ ایثار و شهادت، پرداختن به الگوهای مقاومت و صبر آزادگان، ترویج سیره و زندگی شهدا در زندگی روزمره، حمایت از انتشار کتاب‌ها و مقالات درباره‌ی دفاع مقدس، ضبط و پخش خاطرات فرماندهان و رزمندگان دفاع مقدس، گنجاندن سیره‌ی فرماندهان شهید در متون آموزشی، تولید محتوای آموزشی و ترویجی درباره‌ی ایثار و شهادت.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «ترویج و تبلیغ بهینه» مضمون سازنده عبارت است از «روش‌های مناسب»؛ این مضمون در پنج منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است. تحول و نوآوری در شیوه‌های تبلیغ ضروری است. برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج می‌تواند به صورت حضوری یا غیرحضوری انجام شود؛ روش‌های حضوری مانند سخنرانی و همایش و روش‌های غیرحضوری مانند رسانه‌ها. ترویج می‌تواند در الگوی چندگانه مبتنی بر عواملی مانند آموزشی، فرهنگی و... انجام شود. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: ترویج مستقیم و غیرمستقیم و یا به شکل رودررو یا غیرحضوری انجام می‌پذیرد. در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: ترویج حضوری شامل سخنرانی‌ها، همایش‌ها، کنگره‌ها و روضه‌خوانی‌ها و ترویج غیرحضوری شامل انتقال پیام از طریق رسانه‌ها مانند کتاب، نمایشنامه، فیلم، رادیو و تلویزیون است. مؤثر بودن فرآیند اشاعه نیازمند ویژگی‌هایی همچون مزیت نسبی، سازگاری، پیچیدگی، آزمون‌پذیری و قابلیت مشاهده‌ی نتایج است؛ پذیرش ترویج بستگی به ارزیابی فایده و اثربخشی و رضایت از مروج دارد. ترویج باید مبتنی بر الزامات آموزشی، فرهنگ‌سازی، تسهیل‌گری، مهارت‌های ارتباطی، توسعه منابع انسانی، انتقال فناوری و زیرساخت‌ها باشد و نیاز است از شیوه‌های جدید و نوآورانه در تبلیغ فرهنگ ایثار و شهادت استفاده کرد.

در مضمون فراگیر شناسایی شده «ترویج و تبلیغ بهینه» مضمون سازنده عبارت است از «مروج و مبلغ اصلح»؛ این مضمون در شش منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ نیاز است برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، از مبلغانی آموزش دیده که دارای ویژگی‌هایی مانند دانش کافی، عمل به احکام، انگیزه‌های معنوی و اجتناب از غلو باشند، به کار گرفته شوند. تهیه‌ی دوره‌های تربیت مبلغان ضروری است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: استفاده هر چه بیشتر از جوانان جهت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت به وسیله‌ی رفتارهای مجسم و غیرمستقیم بزرگسالان، سازماندهی مبلغان آشنا به اصول و مبانی فرهنگ ایثار و شهادت به روش‌های صحیح تبلیغ و استفاده بهینه از آن‌ها در مجامع دینی و خودجوش مردمی، توجه به ویژگی‌ها و خصوصیات مروج حوزه ایثار و شهادت، برخورداری از اطلاعات کافی و مناسب جهت ارائه به مردم، از سلامت نفس برخوردار بوده و بین قول و عمل او تضادی نباشد، عملاً از خودگذشتگی و ایثار را در زندگی شخصی و اجتماعی خود به کار بندد، خودساخته بوده و... در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: تشویق جوانان به ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، بهره‌گیری از رفتار بزرگسالان در تبلیغ فرهنگ ایثار و شهادت، آگاه‌سازی مبلغان از اصول و مبانی فرهنگ ایثار و شهادت؛ ویژگی‌های مروج عبارت‌اند از: داشتن اطلاعات کافی و مناسب، سلامت نفس و تطابق گفتار و عمل، عملی کردن ایثار و گذشت در زندگی، خودسازی، تجربه کافی و آشنایی با شیوه‌های تبلیغ، انگیزه‌های متعالی و پایبندی به مفاهیم تبلیغی، پرهیز از غلو و جعل و ارائه‌ی مفاهیم بر مبنای منطق و عقلانیت، انتقال مفاهیم به بهترین شکل و در زمان و مکان مناسب و احترام به قوانین و پرهیز از خودخواهی و زیاده‌خواهی؛ برگزاری دوره‌های تربیت راوی دفاع مقدس برای تمامی اقشار جامعه برای تربیت راوی مؤثر است.

مضمون فراگیر شناسایی شده دیگر عبارت است از توجه به نقش موزه‌ها، یادمان‌ها، آثار، نمادها، تندیس‌ها و... در حوزه‌ی ایثار و شهادت، این مضمون در شش منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ این مضمون شامل: ایجاد یادمان‌های ثابت، توسعه نمادها از طریق ساخت یادمان شهدا، ایجاد موزه و نمایشگاه برای ارائه‌ی آثار مربوط به دفاع مقدس، حفظ و انتشار آثار شهدا است. برخی از مضامین

پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: ایجاد یادمان‌های ثابت در شهرها، خیابان‌ها و اماکن عمومی، اقدامات اجتماعی در قالب توسعه‌ی نمادها از طریق ساخت یادمان‌های شهدا و ایجاد نمایشگاه و موزه‌ی دفاع مقدس برای تجمیع و ارائه‌ی آثار مادی و معنوی بازگوکننده‌ی صحنه‌های مختلف دفاع مقدس و... در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: ساخت یادمان‌های ثابت در شهرها و اماکن عمومی و ایجاد نمایشگاه‌ها و موزه‌های دفاع مقدس برای ارائه‌ی آثار مرتبط، تدوین و انتشار آثار شهدا و حفظ میراث فرهنگی آنان، برپایی نمایشگاه‌ها و موزه‌های دائمی دفاع مقدس در تمامی استان‌ها، به‌گونه‌ای که افراد با ورود به آن‌ها احساس کنند در صحنه‌های جنگ و دفاع مقدس حضور دارند، استفاده از نمادها و نشانه‌های فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه.

مضمون فراگیر شناسایی‌شده دیگر عبارت است از «رفع و دفع موانع و پدیده‌های مضر برای فرهنگ ایثار و شهادت»، این مضمون در چهار منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و شامل: پرهیز از تجمل‌گرایی، شناسایی آسیب‌های اجتماعی، برطرف کردن موانع فردی و اجتماعی مانند تهاجم فرهنگی و رفاه‌طلبی و مبارزه با مظاهر تهاجم فرهنگی است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: پرهیز از تجمل‌گرایی در بین جوانان، شناسایی آسیب‌های موجود اجتماعی، پرهیز از پرگویی و زیاده‌گویی در امر ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، برطرف کردن موانع فردی و اجتماعی و... در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: کاهش تأثیرات تجمل‌گرایی در بین جوانان، بررسی و شناسایی آسیب‌های موجود در جامعه که می‌توانند مانع ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شوند، جلوگیری از پرگویی و زیاده‌گویی در تبلیغ فرهنگ ایثار و شهادت، برطرف کردن موانع فردی و اجتماعی ترویج فرهنگ ایثار و مبارزه با مظاهر آشکار و پنهان تهاجم فرهنگی در سطوح مختلف جامعه.

مضمون فراگیر شناسایی‌شده دیگر عبارت است از «غنابخشی علمی به برنامه‌ها، آثار و افراد حوزه‌ی فرهنگ ایثار و شهادت»، این مضمون در سیزده منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و شامل: استفاده از مشاوران و برگزاری جلسات پرسش و پاسخ، انجام طرح‌های پژوهشی، برگزاری نشست‌های مشترک،

برگزاری همایش‌ها و مسابقات علمی، توسعه کتابخوانی، استفاده از بانک اطلاعاتی و تقویت تلاش علمی مبتنی بر پژوهش است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: استفاده از مشاوران و روانشناسان اجتماعی برای بهبود ذهنیت مردم نسبت به ایثار و شهادت، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در زمینه‌ی شهید و شهادت با حضور جوانان و ایثارگران، انجام طرح‌های کاربردی علمی و پژوهشی در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ایجاد ارتباط و تعامل متقابل از سوی مراکز فرهنگی با جوانان به‌ویژه دانشگاهی و مدرسه‌ای و نیز برگزاری نشست‌های مشترک و تخصصی دوره‌ای و حمایت از طریق پژوهشی‌های علمی و عملیاتی آنان، ایجاد تعامل سازنده با دیگر نهادهای آموزشی و پژوهشی و استفاده از ایده‌های متخصصان و صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف و... در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: استفاده از مشاوران و روانشناسان اجتماعی، بهبود ذهنیت مردم نسبت به ایثار و شهادت، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ با حضور جوانان و ایثارگران برای رفع شبهات و ارتقاء آگاهی، انجام طرح‌های علمی و پژوهشی، ایجاد پروژه‌های کاربردی برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، تعامل با مراکز فرهنگی و آموزشی، برگزاری نشست‌های تخصصی و حمایت از پژوهش‌های علمی، برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌ها برای ترویج و تثبیت فرهنگ ایثار و شهادت، ایجاد بانک اطلاعاتی، تدوین دایره‌المعارف جامع از دفاع مقدس در ابعاد مختلف، ترویج کتابخوانی و ارتقای علمی، حمایت از تألیف کتاب‌های حماسی و پژوهش‌های دانشگاهی، توسعه و ترویج پژوهش‌های تخصصی، استفاده از علوم و فناوری‌های نوین در تقویت مبانی فرهنگ ایثار، کیفیت‌بخشی به آثار ترویجی، مستندسازی و واقع‌گرایی در آثار مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت، آموزش مدیران و متولیان، تقویت دانش و مهارت‌های لازم برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، پشتیبانی از پژوهش‌های علمی و تولیدات تبلیغی، استفاده از ظرفیت‌های فرهنگ دفاع مقدس در مقابله با جنگ نرم دشمن و برگزاری اجلاس‌ها و همایش‌ها، با محوریت فرهنگ ایثار و شهادت و دیدگاه‌های شهید مطهری.

مضمون فراگیر شناسایی‌شده دیگر عبارت است از «توجه به نهادها، ساختار و سیاست‌ها در حوزه‌ی ایثار و شهادت»، این مضمون در هفده منبع بررسی‌شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته است؛ برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: تشکیل هیئت‌ها و انجمن‌های مردمی

برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، افزایش تعامل و همکاری بین حوزویان و دانشگاهیان در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، محدود نکردن فرهنگ ایثار و شهادت به قشر و گروه خاص، عدم ورود ایثارگران به جناح بندهای سیاسی، ایجاد یک سازمان تبلیغاتی کارآمد در مورد دفاع مقدس به شکل متمرکز با برنامه‌ریزی دقیق ساختاری و محتوایی با استفاده از نیروهای فکری، هنری و علمی متعهد، مشارکت در عرصه‌ی فعالیت‌های اجتماعی - سیاسی و عملی، ایجاد رقابت سازنده و سالم در میدان عمل، ایجاد هماهنگی و وحدت رویه بین نهادهای ایثارگر و سازمان‌های انقلابی و ارزشی، تقویت روحیه‌ی معنوی و انقلابی و احساس پشتیبانی و دلگرمی بین افراد مرتبط با دفاع مقدس و... این مضمون به معرفی و سازماندهی نهادها و سیاست‌های مورد نیاز برای ترویج مؤثر فرهنگ ایثار و شهادت پرداخته و بر اهمیت تعامل بین نهادها، تدوین استراتژی‌های فرهنگی و ایجاد زیرساخت‌های مناسب تأکید می‌کند. در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: تشکیل هیئت‌ها و انجمن‌های مردمی برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، افزایش تعامل و همکاری بین حوزویان و دانشگاهیان و جلوگیری از جناح‌بندی سیاسی در حوزه ایثار و شهادت، ایجاد سازمان تبلیغاتی متمرکز با برنامه‌ریزی دقیق و استفاده از نیروهای فکری، هنری و علمی، مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی، ایجاد رقابت سازنده و وحدت رویه بین نهادهای مختلف، تدوین استراتژی فرهنگی کشور، بهبود کارآمدی دولت، افزایش شفافیت و ارتباط مؤثر بین مسئولین و مردم، مشارکت خانواده شهدا و ایثارگران در تصمیم‌گیری‌های فرهنگی و جلوگیری از جمع‌آوری فرزندان شهدا در مدارس خاص، پشتیبانی از نهادهای فرهنگی، افزایش کارآمدی دولت و بهبود روابط با مردم، تقویت نهادهای فرهنگ‌ساز مانند بنیاد شهید و بنیاد حفظ آثار و ایجاد نهادهای جدید برای معرفی فرهنگ ایثار و شهادت، ارتقاء سطح آگاهی مدیران و توجه به اصول اخلاقی و شایسته‌سالاری در سیاست‌گذاری و اجرا، ایجاد بانک‌های اطلاعاتی و همایش‌ها برای گردآوری و انتشار آثار و پژوهش‌های مرتبط، توجه به سیاست‌های بین‌المللی، افزایش قدرت نرم جمهوری اسلامی و تقویت همکاری با کشورهای مسلمان و مدیریت و برنامه‌ریزی علمی برای گسترش فرهنگ ایثار و شهادت، بازنگری در سیاست‌های فرهنگی و ایجاد نهاد مرکزی هدایت‌کننده.

مضمون فراگیر شناسایی‌شده دیگر عبارت است از «توجه و تقویت منزلت ایثارگران»، این مضمون در یازده منبع بررسی‌شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و

شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و بر اهمیت تکریم و ارتقاء منزلت ایثارگران و خانواده‌های آنان تأکید دارد و پیشنهادهایی برای تقویت این منزلت از طریق برنامه‌های مختلف، برگزاری مراسم و حمایت‌های مادی و معنوی ارائه می‌دهد. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: شناسایی معرفی قدردانی از افراد شاخص و فرهیخته مرتبط با دفاع مقدس، حفظ و نگهداری نیروهای ارزشی و ایثارگر، نگاه واقع‌بینانه در بیان زندگی شهدا و ایثارگران، معرفی اسطوره‌های ایثار و از خودگذشتگی در تاریخ، افزایش ارتباط بین خانواده شهدا، جانبازان و ایثارگران، ارتقاء جایگاه ایثارگران، حمایت از حقوق ایثارگران، تکریم ایثارگران و توجه به مسیر شغلی آن‌ها، برگزاری یادواره‌ها، جشنواره‌ها و مراسم تکریم از ایثارگران، تکریم ایثارگران و خانواده‌های شهدا، پاسداشت خانواده‌های شهدا و ایثارگران و... در مجموع و به صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: شناسایی و معرفی و قدردانی از افراد مرتبط با دفاع مقدس، احترام و تجلیل از نقش‌های برجسته آنان، حفظ و نگهداری نیروهای ارزشی و ایثارگر، توجه به این افراد به ویژه در جنبه‌های مختلف زندگی و خدماتشان، بیان واقع‌بینانه‌ی زندگی شهدا و ایثارگران به منظور حفظ حقیقت و ارائه‌ی تصویر درست از فداکاری‌های آنان، معرفی اسطوره‌های ایثار و از خودگذشتگی در تاریخ و فرهنگ ملی، افزایش ارتباط خانواده‌های شهدا، جانبازان و ایثارگران، برای ارتقاء آگاهی و تعامل نسل جوان با فرهنگ ایثار، ارتقاء جایگاه ایثارگران شامل حمایت از حقوق و تکریم آن‌ها، به ویژه در زمینه‌های شغلی و اجتماعی، برگزاری یادواره‌ها و جشنواره‌ها به منظور تجلیل و پاسداشت از ایثارگران و خانواده‌های آنان، اعطای نقش‌های فرهنگی به ایثارگران برای بهره‌برداری از تجربیات آنان به عنوان واسطه‌گران فرهنگی، تقویت ارزش و جایگاه شهید و خانواده شهید از طریق برنامه‌های مختلف و حفظ یاد و خاطره آنان، افزایش ارتباط با خانواده‌های شهدا و جانبازان به ویژه در مناسبت‌ها و مراسم‌های مذهبی، برگزاری یادواره‌ها و یادمان‌ها برای تجلیل و تکریم از شهدا و خانواده‌های معظم آن‌ها، تقدیر و تجلیل از نقش‌آفرینان دفاع مقدس، شناخت و بررسی تأثیرات آنان بر تاریخ و فرهنگ، اولویت دادن به ایثارگران و خانواده‌های شاهد در استفاده از تسهیلات، حمایت مادی و معنوی از آنان، تأمین نیازمندی‌های خانواده‌های شاهد و ایثارگر برای ارتقاء سطح زندگی و بهبود وضعیت آنان و حمایت مادی و معنوی و قضایی از ایثارگران در تمامی صحنه‌های انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی ایران.

مضمون فراگیر شناسایی شده دیگر عبارت است از «حمایت و تقدیر از افراد شاخص در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت»، این مضمون در چهارده منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و به حمایت و تقدیر از افراد شاخصی که در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت فعالیت دارند، می‌پردازد و پیشنهاد می‌کند که افراد با ویژگی‌های ایثارگری در این زمینه به کار گرفته شوند. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: توجه به رهیافت تشویق و ارتقاء افراد دخیل در ترویج فرهنگ ایثار، به‌کارگیری نیروهای مناسب با منش ایثارگری و منش شهدا است. در مجموع و به‌صورت خلاصه این مضمون می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: توجه به نقش و انگیزه‌های افرادی که در ترویج و گسترش فرهنگ ایثار و شهادت تلاش می‌کنند و ارتقاء جایگاه آنان و به‌کارگیری افرادی که دارای ویژگی‌ها و منش مشابه شهدا و ایثارگران هستند تا بتوانند به‌طور مؤثر فرهنگ ایثار را ترویج دهند.

مضمون فراگیر شناسایی شده دیگر عبارت است از «ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در اشکال و عناوین و طیف‌های مختلف»، این مضمون در چهارده منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و شامل راهکارهایی برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در اشکال و حوزه‌های مختلف است. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: معرفی شهدا و ایثارگران به‌عنوان الگوهای راستین برای جوانان، فراهم نمودن زمینه‌ی اعزام قشرهای مختلفی از مردم خصوصاً جوانان برای بازدید از مناطق عملیاتی کشور و دیدار با خانواده‌ی شهدا و ایثارگران، در عرصه‌ی ورزشی اقداماتی همچون برگزاری جام‌ها و مسابقات ورزشی مهم، تأسیس باشگاه و ورزشگاه با نام شهدا، ایثارگران و جانبازان و همین‌طور حمایت‌های مالی و معنوی از تیم‌های مختلف ورزشی جانبازان و ایثارگران، الگوسازی از شهدا و ایثارگران در جامعه، آشناسازی جوانان با زندگی‌نامه و رفتار شهدا و ایثارگران، تعیین هفته‌ای به نام هفته ایثار در سال، ساخت رسانه‌های گویای فرهنگ ایثار و شهادت برای کودکان، طراحی و ساخت بازی و سرگرمی برای کودکان با هدف ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، طراحی و تولید لوازم‌التحریرهای ایثار برای استفاده کودکان و... در مجموع این مضمون بر استفاده از انواع رسانه‌ها، فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی و تولید مواد آموزشی برای گسترش و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه می‌پردازد و به‌صورت خلاصه می‌تواند به

شکل زیر جمع‌بندی شود: معرفی و الگوسازی، معرفی شهدا و ایثارگران به‌عنوان الگوهای برجسته برای جوانان و افزایش آشنایی با زندگی‌نامه و رفتار آنان، فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی، برگزاری یادواره‌ها، جشنواره‌ها و مراسم تکریم از ایثارگران، ایجاد رسانه‌های آموزشی و سرگرمی برای کودکان و جوانان با محوریت فرهنگ ایثار و شهادت، ورزش و سرگرمی، برگزاری مسابقات ورزشی با نام شهدا، تأسیس باشگاه‌ها و ورزشگاه‌ها به نام آنان و حمایت از تیم‌های ورزشی ایثارگران، تولید و توزیع مواد فرهنگی، طراحی و تولید لوازم‌التحریر، تن‌پوش، عطر و رسانه‌های دیجیتال مرتبط با فرهنگ ایثار و حمایت از تولیدکنندگان این اقلام، گسترش رسانه‌ای و دیجیتال، استفاده از فناوری‌های نوین برای ترویج فرهنگ ایثار، ایجاد شبکه‌های اجتماعی و تولید محتوا شامل فیلم‌ها، کتاب‌ها و نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای، مراسم و یادبودها، برگزاری مراسم‌های مذهبی و ملی، نام‌گذاری خیابان‌ها و میدان‌ها به نام شهدا و اجرای پروژه‌های کلاسی و پرورشی در مدارس و آموزش و آگاهی‌بخشی، برگزاری مانورها، جشن‌ها و نشست‌های آموزشی در مدارس و مراکز فرهنگی برای معرفی فرهنگ ایثار و شهادت به نسل جوان.

مضمون فراگیر شناسایی شده آخر عبارت است از «نظارت و ارزیابی علمی اثربخشی برنامه‌ها و اقدامات در زمینه‌ی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت»، این مضمون در چهار منبع بررسی شده در موضوع راهکارها و پیشنهادها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مورد اشاره قرار گرفته و در مورد نظارت و ارزیابی علمی برای افزایش اثربخشی طرح‌های ترویج فرهنگ ایثار و شهادت می‌پردازد. برخی از مضامین پایه در این مضمون برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت عبارت‌اند از: نظارت دقیق و همه‌جانبه در امر تولید و نشر کتاب، مطبوعات و مجلات سینمایی در خصوص رعایت حریم فرهنگ ایثار و شهادت از نظر محتوایی و شکلی، گرایش به پذیرش ترویج تابع سه عامل ارزیابی فایده از ترویج، انتظار فایده از ترویج و رضایت از شخص مروج است، تدوین شیوه‌نامه نظارتی بر اجرای برنامه‌های ترویجی و... در مجموع این مضمون بر اهمیت نظارت و ارزیابی علمی در بهبود و تقویت فعالیت‌های ترویج فرهنگ ایثار و شهادت تأکید دارد و به‌صورت خلاصه می‌تواند به شکل زیر جمع‌بندی شود: نظارت و ارزیابی دقیق و کامل بر تولید و نشر کتاب‌ها، مطبوعات و مجلات سینمایی در ارتباط با فرهنگ ایثار و شهادت با تأکید بر رعایت اصول محتوایی و شکلی، اصول ارزیابی ترویج، پذیرش ترویج به‌عنوان تابعی از ارزیابی فایده، انتظار فایده و رضایت از مروج که بر تأثیرگذاری و موفقیت برنامه‌ها تأثیرگذار است، شیوه‌نامه

نظارتی: تدوین شیوه‌نامه‌های مشخص برای نظارت بر اجرای برنامه‌های ترویجی، به‌منظور ایجاد استانداردهای منسجم و مؤثر، افزایش اثربخشی: استفاده از انواع هنرها برای افزایش تأثیر فعالیت‌های فرهنگی و بررسی مستمر اثربخشی این فعالیت‌ها و تحقیق و ارزیابی مستمر: انجام تحقیقات و ارزیابی‌های مداوم برای ارتقای بهره‌وری از منابع و امکانات موجود و بررسی هماهنگی و وحدت رویه در تولیدات فرهنگی حوزه‌ی دفاع مقدس.

نتیجه‌گیری

پرداختن به الزامات تمدن نوین اسلامی ازجمله موضوعات آرمانی می‌باشد؛ یکی از ملزومات و مقوله‌های مهم برای تحقق تمدن نوین اسلامی و مؤثر در پیشرفت جامعه اسلامی، فرهنگ ایثار و شهادت است؛ این فرهنگ به‌عنوان متقن‌ترین راه‌های حصول تمدن نوین اسلامی، می‌تواند به تاسی از ارزش‌های والای الهی، ضامن تقویت عناصر تمدن ساز و ظهور و بروز تمدن نوین اسلامی شود. فرهنگ شهادت و ایثار که برگرفته از فرهنگ عاشورا بوده و یکی از افتخارات تاریخ انقلاب اسلامی نیز است همواره به‌عنوان گنجی گران‌بها به آن نگاه می‌شود که درس‌های زیادی را به دنبال داشته است. اما این فرهنگ در معرض آسیب و آفت‌هایی است که این فرهنگ ناب را تهدید و به‌نوعی جامعه را از نعمت و پتانسیل فرهنگ ایثار و شهادت دور می‌کند و منجر به دغدغه‌مندی از سوی کسانی شده که دل در گروی استفاده از این فرهنگ دارند؛ لذا تلاش برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت یکی از راهبردهایی است که می‌تواند ضمن حفظ هویت و فرهنگ ملی، زمینه‌ساز گذر جامعه از بحران‌ها و تهاجمات فرهنگی شده و منجر به توسعه‌ی جامعه در ابعاد مختلف شود. بنابراین، می‌توان گفت که حرکت موفق فرهنگی - عقیدتی انقلاب اسلامی نیازمند سرمایه‌گذاری، ترویج و تبلیغ درست مؤلفه‌های مهم و تأثیرگذار این فرهنگ است. جریان عظیم فرهنگی فرهنگ ایثار و شهادت به‌عنوان یک ثروت غنی می‌تواند از کارآمدترین و مؤثرترین راه‌های مقابله با جنگ نرم دشمن و به‌عنوان یکی از پرمخاطب‌ترین عرصه‌های فرهنگی کشور با تأثیرگذاری مثبت در ابعاد مختلف برای جوانان و نوجوانان این مرزوبوم و سایر نقاط جهان باشد تا درگذر از آن، با مفاهیم ارزشی و اثرات پایدار این فرهنگ آشنا سازد. این مطالعه با هدف تبیین راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با رویکردی تمدنی با بهره‌گیری از روش فراترکیب انجام شده و نتایج آن، یافته‌های مطالعات پیشین را شناسایی و آن‌ها را بر اساس متغیرهای باقابلیت اعتماد بالا یکپارچه

کرده است با عنایت به این مطالعه پیشنهاد می‌شود ضمن اینکه در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نگاهی چندبعدی و چندسطحی حاکم شود، محققان بیشتری از حوزه‌های مختلف وارد این عرصه شوند تا با فهم بهتر از عوامل مؤثر بر این حوزه فرهنگی، تصمیم سازان و تصمیم گیران را در برابر این عوامل به صورت هدفمند و فعال کمک کرده و با نگاهی آینده‌گرایانه، تحولات پیرامونی را پیش‌بینی و برای استفاده از عوامل مؤثر و مقابله با عوامل مخرب، برنامه‌ها و راهکارهای علمی را پیاده نمایند.

تقدیر و تشکر:

محقق مراتب تشکر خود را از معاونت محترم فرهنگی و آموزشی بنیاد شهید و امور ایثارگران، به خاطر استتاج مقاله مذکور از طرح مطالعه نظام‌مند پژوهش‌های انجام‌شده در موضوع فرهنگ دفاع، جهاد، مقاومت ایثار و شهادت اعلام می‌نماید.

منابع

- ابراهیمی، خ. (۱۳۹۵). نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در انتقال فرهنگ دفاع مقدس با تأکید بر کارکرد شبکه مجازی تلگرام. <https://civilica.com/doc/994870>
- اسحاقی آستانی، م.، زنگی آبادی، م.، سلطانی نژاد، ن.، و خادمی پور، ر. (۱۳۹۷). *ارزیابی نقش تعدیل‌گر باورهای دینی در اعتلای فرهنگ ایثار با وجود بی‌عدالتی‌های اجتماعی* (مطالعه موردی: دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان). <https://civilica.com/doc/1376537>
- امراه زاده، س. (۱۳۸۸). *راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در بین کودکان، نوجوانان و جوانان*. چاپ‌شده در مجموعه مقالات همایش نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه، برگزارشده در دانشگاه اصول دین قم. <https://sid.ir/paper/809139/fa>
- امیری، ا. (۱۳۹۰). جهانی شدن فرهنگ و راهبردهای مقاومت فرهنگی. *مطالعات بسیج*. سال چهاردهم، شماره ۵۰. <https://ensani.ir/file/download/article/20-8088-20120427100855.pdf>
- ایزدی، م.، مراد پیری، ه.، حاتمی، ح. ر.، و سهرابی، ح. (۱۳۹۶). *ترویج فرهنگ دفاع مقدس، آسیب‌شناسی، ارائه مدل و راهکارها. سیاست دفاعی*. ۲۵ (۹۹)، صص ۱۱۹-۱۵۲. https://dpj.ihu.ac.ir/article_203306.html

- برزنونی، م. (۱۳۷۶). *حفظ و انتقال فرهنگ دفاع مقدس*. علوم انسانی (دانشگاه امام حسین (ع)). شماره ۲۲. <https://ensani.ir/file/download/article/156-5190-20120426173310.pdf>
- تاج آبادی، ر.، مرادی نژاد، ا.، حاجیان، ح.، و شعبانی، س. (۱۳۸۹). *تأثیر فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه و شیوه‌های ترویج آن*. همایش ملی ادب ایثار، هنر شهادت. اراک. <https://civilica.com/doc/126928>
- تاج بخش، غ.، و عباس پور، ا. (۱۴۰۱). *بازاندیشی در ایجاد تمدن نوین اسلامی از طریق فراترکیب پژوهش‌های پیاده‌روی اربعین*. *دوفصلنامه علمی مطالعات بنیادین تمدن نوین اسلامی*. دوره ۵، شماره ۲ (پیاپی ۱۰). https://nic.shahed.ac.ir/article_3856.html
- تقوی، س. م. (۱۳۹۰). *نظریه پردازش، پذیرش و پرورش دین: رویکردی نرم برای انتقال فرهنگ ایثار و شهادت*. *دوفصلنامه علمی و پژوهشی تربیت اسلامی*. شماره ۱۲. <https://ensani.ir/file/download/article/83-9891-20131209081242.pdf>
- جعفری هرنندی، ر.، و یزدخواستی، ع. (۱۳۹۳). *تحلیل میزان توجه به مفاهیم فرهنگ ایثار و شهادت در کتاب‌های درسی دوره آموزش عمومی*. *تربیت اسلامی*. سال نهم، شماره ۱۸. https://islamicedu.rihu.ac.ir/article_23_aa981958d60196ba20d2fc07863741e6.pdf
- حمیدی، س. (۱۴۰۲). *بررسی راهبردهای اجتماعی و سیاسی فرهنگ ایثار و شهادت در توسعه تمدن نوین اسلامی (با استناد به فرمایشات مقام معظم رهبری)*. *نشریه مطالعات فرهنگی اجتماعی*. سال هفتم، شماره ۱ (پیاپی ۱۳، بهار و تابستان ۱۴۰۲). https://gnoe.bou.ac.ir/article_74497.html
- حمیدی، س. (۱۴۰۱). *دستاوردهای فرهنگ ایثار و شهادت در توسعه تمدن نوین اسلامی از منظر مقام معظم رهبری*. *نخستین همایش ملی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت*. شیراز. <https://civilica.com/doc/1493136>
- حوله کیان، س.، و حوله کیان، ف. (۱۳۸۹). *راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در بین کودکان*. همایش ملی فرهنگ ایثار و شهادت. دانشگاه زنجان، سوم خرداد. <https://www.sid.ir/paper/809141/fa>
- رنجبر، ف.، خاجی، ع.، عراقی زاده، ح.، و نیکنام، م. ح. (۱۴۰۰). *فرهنگ ایثار و شهادت - بخش سوم: آسیب‌ها و تهدیدها و پیشگیری از آنها*. *نشریه بهداری رزمی دفاع مقدس و مقاومت*. سال چهارم، شماره ۱. https://www.jmedbehrazm.ir/article_150353.html

- رزاقی، س. (۱۴۰۱). جایگاه و پیامدهای فرهنگ ایثار و شهادت در ژئوکالچر جمهوری اسلامی ایران و راهکارهای تقویت آن. [پایان‌نامه کارشناسی ارشد منتشر نشده] دانشکده علوم انسانی، گروه علوم سیاسی دانشگاه شاهد.
- شاه نوروزی، م.، اسماعیلی، ر.، پرستگاری، س.، و امام‌جمعه زاده، س.ج. (۱۳۹۶). عوامل مؤثر بر ارتقا اثربخشی شیوه‌های ترویج فرهنگ ایثار و شهادت. مدیریت فرهنگی. ۱۱(۳۵-۳۶)، صص ۵۳-۷۰. <https://www.sid.ir/paper/199596/fa>
- شعبانی سارویی، ر. (۱۳۹۴). طراحی و تدوین الگوی فرهنگ دفاع مقدس. مطالعات ملی، ۱۶(۳) (۶۳)، صص ۴۵-۶۲. https://rjnsq.ir/article_96951.html
- شهبازی سلطانی، م.، و صلواتیان، س. (۱۳۹۶). شناسایی ویژگی‌های معرف مدیر جهادی به روش فراترکیب. فصلنامه مدیریت اسلامی. سال ۲۵، شماره ۱. https://im.ihu.ac.ir/article_201894.html?lang=fa
- شهرکی پور، ح. (۱۳۹۲). بررسی محتوای کتب درسی دوره راهنمایی تحصیلی در گسترش فرهنگ ایثار و شهادت. پژوهش در برنامه‌ریزی درسی (دانش و پژوهش در علوم تربیتی- برنامه‌ریزی درسی). ۱۰ (پیاپی ۳۷)، صص ۹۷-۱۰۸. https://journals.iau.ir/article_534281.html
- صفایی، ص.، و عرفانی، ن. (۱۳۸۵). موانع و راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه. مجموعه مقالات همایش ملی ایثار و شهادت و توسعه کشور. دانشگاه رازی کرمانشاه.
- صمدی، م.، و طریحی، ن. (۱۳۹۵). مطالعه رابطه بین میزان مصرف رسانه‌ای نسل جوان و نگرش آنان به فرهنگ ایثار و شهادت. مطالعات جامعه‌شناسی. ۸ (۳۲)، صص ۵۳-۷۲. <https://www.sid.ir/paper/222627/fa>
- -----، راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه / پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد شهید و امور ایثارگران. آدرس: www.isaar.ir/fa/news/343965/prin
- عباسی، ع.، و معینی، ب. (۱۳۸۸). شهید اسطوره از منظر نشانه- معناشناسی، پژوهش در فرهنگ هنر. ۱ (۱)، صص ۴۵-۵۵. <https://www.sid.ir/paper/146563/fa>
- عباسیان، ح. (۱۳۹۱). رهیافت‌های ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در نیروهای مسلح. مریبان، شماره ۴۰. <https://noormags.ir/view/fa/articlepage/915815>

- رهبر، ع.، و شه‌میری، م. (۱۴۰۲). موانع ادراک شکل‌گیری دانشگاه تمدن‌ساز در ساحت نظام اخلاق آموزش ایران معاصر. *دوفصلنامه علمی مطالعات بنیادین تمدن نوین اسلامی*. دوره ۶، شماره ۱ (پیاپی ۱۱). <https://doi.org/10.22070/nic.2023.17822.1248>.
- غفاری نوین، م. (۱۳۹۰). *راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در بین کودکان*. چاپ‌شده در مجموعه مقالات همایش نهاده‌سازي فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه، برگزارشده در دانشکده اصول دین قم. <https://www.sid.ir/paper/809137/fa>.
- غفاری هشجین، ز.، و دژگیر، م. (۱۳۹۲). نقش فرهنگ ایثار و شهادت به‌مثابه سرمایه اجتماعی در پیشرفت نظام جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه مقام معظم رهبری. *پژوهش‌های انقلاب اسلامی*. ۲ (۵)، صص ۹۹-۱۲۴. https://www.roir.ir/article_63411.html.
- قاسم‌پور، ح.، خلیلی، ک.، و یاسینی فرد، م. (۱۳۹۸)، اثرات فرهنگ ایثار و شهادت بر رفتار شهروند سازمانی: تبیین نقش میانجی سرمایه اجتماعی. *مطالعات منابع انسانی*. ۹ (۳)، صص ۱۰۱-۱۲۴. https://www.jhrs.ir/article_102834.html.
- قدم‌پور، ع.، گراوند، ه.، و سبزیان، س. (۱۳۹۷). شناسایی راه‌کارهای مؤثر نهاده‌سازي فرهنگ ایثار و شهادت در مدارس از نظر دانش‌آموزان پایه سوم دوره متوسطه دوم استان همدان. <https://civilica.com/doc/1044462>.
- قربانی، س. (۱۳۹۴). آسیب‌های پیش‌روی فرهنگ ایثار و شهادت و راهکارهای صیانت از آن‌ها از منظر مقام معظم رهبری. *مهندسی فرهنگی*. سال دهم، پاییز ۱۳۹۴، شماره ۸۵. <https://www.magiran.com/p1539207>.
- قربانی، س.، رحیمیان، م.، و غفاری هشجین، ز. (۱۳۹۶). بررسی مؤلفه‌های فرهنگ ایثار و شهادت در اندیشه شهید مطهری. <https://civilica.com/doc/1379445>.
- قربانی، س. (۱۳۹۵). آسیب‌های پیش‌روی فرهنگ ایثار و شهادت و راهکارهای صیانت از آن‌ها با نگرشی بر اندیشه‌ی مقام معظم رهبری. همایش سراسری علمی-پژوهشی سبک زندگی. تایباد. <https://civilica.com/doc/582807>.
- قلی‌زاده، ح. (۱۳۹۵). فرهنگ جهاد و شهادت در زبان استعاره‌ی شاعر انقلاب اسلامی حسین اسرافیلی. *پاسداری فرهنگی انقلاب اسلامی*. ۶ (۱۳)، صص ۱۰۱-۱۲۷. <https://www.sid.ir/paper/235500/fa>.

- مسعودی، ا. (۱۳۹۳). بررسی راه های اثربخش کردن فرهنگ دفاع مقدس با تأکید بر نقش رسانه‌ها. دولت و پدیدآورندگان، دو فصلنامه پاسداری فرهنگی انقلاب اسلامی. دوره ۴، شماره ۱۰. <https://ensani.ir/fa/article/440930>
- مسعودی، ح.، و احمدیان، م. (۱۳۹۳). نقش سه گانه مساجد در ترویج فرهنگ ایثارگری و شهادت طلبی (مطالعه موردی: مساجد استان خراسان رضوی). راهبرد اجتماعی فرهنگی. ۵ (۱۸)، صص ۱۷۳-۱۹۵. https://rahbordfarhangi.csr.ir/article_123305.html
- مسعودی، ح.، اسکافی، م.، و صدیق اورعی، غ. (۱۳۹۵). سیاست پژوهی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در سازمان‌های دولتی استان خراسان رضوی. مطالعات ملی. ۱۷ (۲) (۶۶)، صص ۸۹-۱۰۷. <https://ensani.ir/fa/article/482422>
- ملکی، س.، و حاتمی، د. (۱۳۹۵). راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در کشور به‌عنوان ابزاری برای مقابله با جنگ نرم دشمن. <https://civilica.com/doc/994869>
- موحدی، م. (۱۳۹۰). راهکارهای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در بین کودکان و نوجوانان. چاپ شده در مجموعه مقالات همایش نهاده‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه. برگزار شده در دانشگاه اصول دین قم. <https://www.sid.ir/filesserver/sf/1421388028>
- موسی پور، ن. (۱۳۹۱). ترویج فرهنگ «ایثار و شهادت» به کمک برنامه درسی در دوره ابتدایی. تحقیقات فرهنگی ایران. ۵ (۳ پیاپی ۱۹)، صص ۱۰۳-۱۲۶. <https://www.sid.ir/paper/136862/fa>
- نجات بخش اصفهانی، ع.، و شیرازی پور، م. (۱۳۹۰). شیوه‌های ترویج و آسیب شناسی فرهنگ ایثار و شهادت. چاپ شده در مجموعه مقالات همایش نهاده‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه. برگزار شده در دانشگاه اصول دین قم. <https://www.sid.ir/paper/809085/fa>
- نیری، م.، و خیراندیش، س.، م. (۱۳۸۴). شهید و شهادت در عرفان اسلامی. علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز. ۲۲ (۱) (پیاپی ۴۲) (ویژه‌نامه زبان و ادبیات فارسی)، صص ۱۹-۳۲. <https://www.sid.ir/paper/13457/fa>
- هاشمیان، س.، م.، رحمتی، م.، ح.، حمیدی زاده، ع.، و مرادی، پ. (۱۳۹۸). استخراج الگویی جامع برای ارزیابی عملکرد پاسخگویی دولت با روش فراترکیب. فصلنامه علمی- پژوهشی سیاست گذاری عمومی. دوره ۵، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۸، صص ۲۴۱-۲۶۰. <https://doi.org/10.22059/jppolicy.2020.75199>

References

- Ebrahimi, K. (2015). The role of virtual social networks in transferring the culture of sacred defense with an emphasis on the function of the Telegram virtual network. <https://civilica.com/doc/994870> [In Persian].
- Ishaghi Astani, M., Zangibadi, M, R., Soltaninejad, N., & Khademipour, R. (2017). *Evaluating the moderating role of religious beliefs in Promoting the culture of self-sacrifice despite social injustices (Case study: students of Shahid Bahanrakerman University)*. <https://civilica.com/doc/1376537> [In Persian].
- Amrahzadeh, S. (2018). "Strategies for Promoting the Culture of Sacrifice and Martyrdom among Children, Adolescents and Young People." Published in the Collection of Articles of the Conference "Institutionalization of the Culture of Sacrifice and Martyrdom in Society", held at Usul al-Din University of Qom. <https://sid.ir/paper/809139/fa> [In Persian].
- Amiri, A. (2019). Globalization of culture and strategies of cultural resistance, *Basij studies* of the 14th year; spring 2019, No. 50 <https://ensani.ir/file/download/article/20-8088-20120427100855.pdf> [In Persian].
- Izedi, M., Muradpiri, H., Hatami, H., & Sohrabi, H. (2016). Promoting the culture of sacred defense, pathology, providing models and solutions. *Journal of Defense Policy*, 25 (99). 119-152. https://dpj.ihu.ac.ir/article_203306.html [In Persian].
- Berzevuni, M, A. (1997). "Preserving and Transferring the Culture of the Sacred Defense of Culture"; *Human sciences (Imam Hussein University)*. No. 22 <https://ensani.ir/file/download/article/156-5190-20120426173310.pdf> [In Persian].
- Tajabadi, R., Moradi Nejad, A., Hajian, H., & Shabani, S. (2010). "The Impact of Sacrifice and Martyrdom Culture on Society and its Promotion Methods", National Conference on Sacrifice Literature and Martyrdom Art, Arak. <https://civilica.com/doc/126928>. [In Persian].
- Taj Bakhsh, G., & Abbaspour, I. (2022). Rethinking the creation of modern Islamic. Civilization through meta-combination of Arbaeen walking researches, *bi-quarterly scientific journal of fundamental studies of modern Islamic civilization*. 5 (2) (Serial No. 10). https://nic.shahed.ac.ir/article_3856.html [In Persian].
- Tagvi, S, M, R. (2011). The Theory of Processing, Accepting and Cultivating Religion: A Soft Approach for Transferring the Culture of Sacrifice and Martyrdom, *Published in the Bi-annual Journal of Islamic Education*. No. 12. <https://ensani.ir/file/download/article/83-9891-20131209081242.pdf> [In Persian].

- Jafari H, R., & Yazdakhasi, A. (2013). Analysis of the amount of attention paid to the concepts of the culture of sacrifice and martyrdom in the textbooks of the general education course, *Islamic education*, and 9th year, spring and summer 2013, number 18.
https://islamicedu.rihu.ac.ir/article_23_aa981958d60196ba20d2fc07863741e6.pdf
[In Persian].
- Hamidi, S. (2023). Reviewing the social and political strategies of the culture of sacrifice and martyrdom in the development of modern Islamic civilization (with reference to the orders of the Supreme Leader). *Journal of Cultural and Social Studies*, 7th year, No. 1 (series 13)
https://gnoe.bou.ac.ir/article_74497.html [In Persian].
- Hamidi, S. (2022). *the achievements of the culture of sacrifice and martyrdom in the development of modern Islamic civilization from the perspective of the Supreme Leader*, the first national conference to promote the culture of sacrifice and martyrdom, Shiraz.
<https://civilica.com/doc/1493136> [In Persian].
- Houleh Kian, S., & Houleh Kian, F. (2010). *Strategies for promoting the culture of sacrifice and martyrdom among children*, Published in the National Conference on Sacrifice and Martyrdom Culture, University of Zanjan, May 23, 2010. <https://www.sid.ir/paper/809141/fa> [In Persian].
- Ranjbar, F., Khaji, A., Iraqi Zadeh, H., Niknam, M, H (2021). The Culture of Sacrifice and Martyrdom - Part III: Damages and Threats and Their Prevention. *Journal of Sacred Defense and Resistance Military Healthcare*, 4th Year, No. 1 (Serial No. 7)
https://www.jmedbehrazm.ir/article_150353.html [In Persian].
- Razaghi, S. (2022). "The Position and Consequences of Sacrifice and Martyrdom Culture in the Geoculture of the Islamic Republic of Iran and Strategies for strengthening it", Master's Thesis submitted to the Faculty of Humanities, Department of Political Science, Shahed University
[In Persian].
- Shah Nowrozi, M., Esmaili, R., Prastgari, S., & Imam Jumazadeh, S. (2016). Effective factors on promoting the effectiveness of methods of promoting the culture of sacrifice and martyrdom. *Cultural Management*, 11(35-36). 53-70. <https://www.sid.ir/paper/199596/fa> [In Persian].
- Shabani Saroyi, R. (2014), Designing and compiling the pattern of sacred defense. *National Studies*, 16(3(63). 45-62.
https://rjnsq.ir/article_96951.html [In Persian].

- Shehbazi Sultani, M., & Salvatian, S. (2017). Identifying the characteristic features of a jihadist manager with the meta-combination method. *Islamic Management Quarterly*. Year 25, No1. https://im.ihu.ac.ir/article_201894.html?lang=fa [In Persian].
- Shahrakipour, H. (2013). Examining the content of middle school course textbooks in Promoting the culture of sacrifice and martyrdom. *Research in Curriculum Planning (Knowledge and Research in Educational Sciences - Curriculum Planning)*. 10 (series 37). 97-108. https://journals.iau.ir/article_534281.html [In Persian].
- Saffaieh, S., Orfani, N. (2006). "Barriers and Strategies for Promoting the Culture of Sacrifice and Martyrdom in Society", Collection of articles from the National Conference on Sacrifice and Martyrdom and Country Development, Razi University of Kermanshah [In Persian].
- Samadi, M., & Tarihi, N. (2016). "Studying the Relationship between Young Generation's Media Consumption and Their Attitude towards Sacrifice and Martyrdom Culture", *Sociological Studies*, 8(32). 53-72. <https://www.sid.ir/paper/222627/fa> [In Persian].
- ----- Strategies for promoting the culture of sacrifice and martyrdom in the society" / information base of Martyr and Martyr Affairs Foundation at www.isaar.ir/fa/news/343965/prin [In Persian].
- Abbasie, A., & Ma'einy, B. (2009). "The Martyr Myth from the point of view of sign – semantics, *Research in Culture and Arts*, 1(1). 45-55. <https://www.sid.ir/paper/146563/fa> [In Persian].
- Abbasiyane, H. (2012). Approaches of Promoting the Culture of Sacrifice and Martyrdom in the Armed Forces; *Educators*, Spring 1391 - No. 40. <https://noormags.ir/view/fa/articlepage/915815> [In Persian].
- Rahbar, A.A., & Shahmiri, M. (2023). Obstacles in understanding of the Formation of a Civilization-Making University in the Realm of Iran's Contemporary Educational Ethics System. *Fundamental Studies of New Islamic Civilization. Journal*, 6(1) (Serial No. 11). <https://doi.org/10.22070/nic.2023.17822.1248> [In Persian].
- Ghafari Novin, M. (2010). *Strategies for promoting the culture of sacrifice and martyrdom among children*; published in the collection of articles of the conference "Institutionalization of the culture of sacrifice and martyrdom in the society", held at Usul Din University of Qom. <https://www.sid.ir/paper/809137/fa> [In Persian].

- Ghaffari Hashjin, Z., & Dezhgir, M. (2012). The role of the culture of sacrifice and martyrdom as social capital in the progress of the Islamic Republic of Iran from the perspective of the Supreme Leader. *Islamic Revolution Research*, 2(5). 124-99. https://www.roir.ir/article_63411.html [In Persian].
- Qasimpour, H., Khalili, K., & Yasini Fard, M. (2018). The effects of the culture of self-sacrifice and martyrdom on organizational citizen behavior: Clarifying the mediating role of social capital. *Human Resource Studies*, 9 (3). 101-124. https://www.jhrs.ir/article_102834.html [In Persian].
- Ghadampour, E., & Garavand, H., & Sabzian, S. (2017). Identifying the effective ways of institutionalizing the culture of sacrifice and martyrdom in schools according to the third grade students of the second high school in Hamadan province. <https://civilica.com/doc/1044462> [In Persian].
- Ghorbani, S. (2014) , The Threats facing the culture of sacrifice and martyrdom and ways to protect them from the perspective of the Supreme Leader, *Cultural Engineering*, 10th Year, Autumn 2015, No. 85. <https://www.magiran.com/p1539207> [In Persian].
- Ghorbani, S., Rahimian, M., & Ghafari Hashjin, Z. (2016). Investigating the components of the culture of sacrifice and martyrdom in the thought of martyr Motahari. <https://civilica.com/doc/1379445> [In Persian].
- Ghorbani, S. (2015). *Damages facing the culture of sacrifice and martyrdom and ways to protect them with an attitude towards the thought of the Supreme Leader*, National scientific-research conference on lifestyle, Taibad. <https://civilica.com/doc/582807> [In Persian].
- Qolizadeh, H, A. (2015). The culture of jihad and martyrdom in the metaphorical language of the poet of the Islamic Revolution, Hossein Esrafil. *Cultural Protection of the Islamic Revolution*, 6(13). 101-127. <https://www.sid.ir/paper/235500/fa> [In Persian].
- Masoudi, O, A. (2013). Investigating ways to make the culture of sacred defense more effective, emphasizing the role of the media, the government, and authors. *Two Quarterly Journals of Cultural Protection of the Islamic Revolution*, Volume 4, Number 10. <https://ensani.ir/fa/article/440930> [In Persian].
- Masoudi, M., & Ahmadian, M, A. (2014). The triple role of mosques in promoting the culture of self-sacrifice and martyrdom (case study: mosques of Razavi Khorasan Province). *Socio-Cultural Strategy*, 5(18). 173-195. https://rahbordfarhangi.csr.ir/article_123305.html [In Persian].

- Masoudi, H., Skaffi, M., & Sediq Orei, Gh. (2015). Research policy of promoting the culture of sacrifice and martyrdom in government organizations of Razavi Khorasan province. *National Studies*, 17, 2 (66). 89-107. <https://ensani.ir/fa/article/482422> [In Persian].
- Maleki, S., & Hatami, D. (2015). Strategies for promoting the culture of sacrifice and martyrdom in the country as a tool to deal with the enemy's soft war. <https://civilica.com/doc/994869> [In Persian].
- Movahedi, M. (2010). *Strategies for promoting the culture of sacrifice and martyrdom among children and teenagers*, published in the collection of articles of the conference "Institutionalization of the culture of sacrifice and martyrdom in society", held at Usul Din University of Qom. <https://www.sid.ir/filesserver/sf/1421388028> [In Persian].
- Musapour, N. (2011). Promoting the culture of "sacrifice and martyrdom" with the help of curriculum in elementary school. *Iran's Cultural Research*, 5(3 (series 19). 126-103. <https://www.sid.ir/paper/136862/fa> [In Persian].
- Nejat Bakhsh Esfahani, A., & Shirazipour, M. (2018) , *Methods of promotion and pathology of the culture of sacrifice and martyrdom*, published in the collection of articles of the conference "Institutionalization of the culture of sacrifice and martyrdom in the society", held at Usul Din University of Qom. <https://www.sid.ir/paper/809085/fa> [In Persian].
- Nairi, M, Y., & Khairandish, S, M. (2005). "Martyr and Martyrdom in Islamic Mysticism". *Social and Human Sciences of Shiraz University*, 22 (1). (Series 42) (Special issue on Persian language and literature). 19-32. <https://www.sid.ir/paper/13457/fa> [In Persian].
- Hashemian, S, M, H., Rahmati, M.H., Hamidizadeh, A., Moradi, P. (2019). Extracting a comprehensive model to evaluate the performance of government accountability with the meta-combination method; Quarterly Scientific-Research. *Journal of Public Policy*, Vol. 5, No. 4, winter 2019, pp. 241-260. <https://doi.org/10.22059/jppolicy.2020.75199> [In Persian].
- Sandelowski, M., & Barroso, J. (2007). *Handbook for synthesizing qualitative research*, New York: Springer Publishing Company.